

DIRVA (THE FIELD)

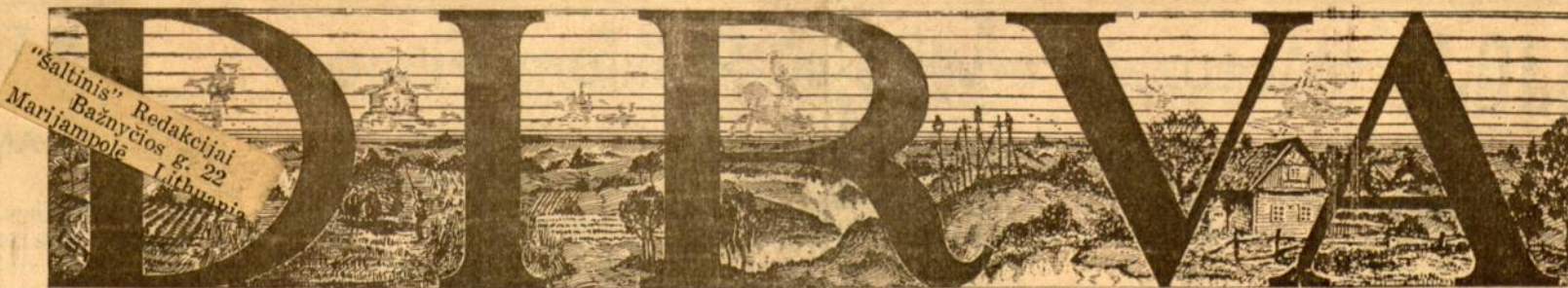
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by the

Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

MANAGING EDITOR—K. S. KARIPIUS

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

DIRVA (THE FIELD)

SAVAITINIS LAIKRASTIS

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:

Suvienytose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

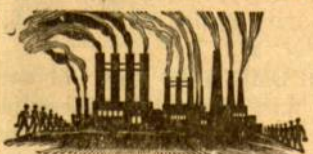
No. 43

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 28, 1938

47

23-ti Metai (23rd Year)

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

INĖJO GALION DARBO-ALGŲ ISTATAS

Washington, D. C. — Nuo Spalių 24 dienos inėjo galion naujas darbo valandų ir algų įstatymas, kuris paliečia 11 milijonų darbininkų. Sulyg to įstatymo apskaičiuojama kad 750,000 darbininkų algos turės būti pakeltos ir sutrumpinta darbo valandos 1,500,000 darbininkų.

Kitų milijonų darbininkų algų rekordai turės būti laikomi kad galima būtų patikrinti ar įstatymui pritaikoma.

Šis naujas įstatymas liečia tas išdirbystes ir biuznius kurių prekės eina iš vienos valstijos į kitą arba iš kurių valdžia perka savo įvairias reikmenis.

Nors įstatymas inėjo galion, tačiau nėra sutvarkyto aparato tą viską sužiūrėti ir įstatymą vykdyti.

Pietinėse valstijose, kur darbininkams pigiai mokėjo už ilgą darbo valandą, nekurių išdirbystės, sulaukė darbus protestuodamos prieš tą įstatymą.

Įstatymas reikalauja kad jokia darbe darbininkui nebūtų mokama mažiau 25 centų valandai, kad nebūtų dirbama daugiau kaip 44 valandas už paprastą mokestį, o už viršlaikio turi būti mokama pusantro tiek.

PLIENO DARBAI PAKILO. Clevelando ir Loraino plieno distrikte plieno gamyba pakilo iki 72% normalio, aukščiau negu kada šymet buvo.

Daug darbininkų paimta atgal į darbus nuo to laiko kaip apie mėnuo atgal darbai pakilo per 50 nuoš. normalio.

Darbai pagerėjo neapdirbto plieno liejyklose.

AUTOMOBILIŲ DARBAI GERĖJA. Detroit. — Fordo automobilių dirbtuvės praneša kad pradėjo imti į darbus daugiau darbininkų ir kad šios savaitės pabaigoje bus sugrįžę dirbti arti 80,000 darbininkų.

Chrysler ir General Motors taip pat pradėjo imti į darbus daugiau.

Chrysler automobilių išdirbystė skelbia pakėlus savo 10,000 raštinių tarnautojų mokestis.

Toledo, O., Willys-Overland automobilių išdirbystė pašaukė į darbus virš du tukstančių darbininkų.

MILIJONAS GRYŽO Į DARBUS. Valdžios ekonomistai skelbia kad biuzniai šalyje pagerėjo tiek jog nuo Birželio mėnesio iš bedarbių eilių gryžo į privatinės industrijas milijonas vyrų ir moterų.

Lenkų Elgesys Surupino Lietuvą

Kaunas. — Lietuvos vyriausybė turėjo pasitarimą su savo užsienio atstovais, kurie buvo parkviesti iš Europos sostinių.

Vyriausybė nutarė ir toliau laikytis savo užsienio politikos pagrįstos neutralumo ir draugiško kooperavimu su kaimyninėmis valstybėmis Latvija ir Estija.

Associated Press praneša sekančių žinių iš Kauno, kurios liečia Lietuvį santykius su Klaipėdos krašto Vokietininkais:

Kaunas, Spalių 25 d. — Klaipėdos krašto gubernatorių sugrįžo į Klaipėdą su, kaip iš Vokiškų šaltinių sakoma, konkrečiais pasiūlymais suderinimui Lietuvių-Vokiškių įtemptų santykių tame krašte.

Klaipėdos krašto gubernatorių turėjo pasitarimą su Lietuvos ministru kabinetu per pastaras pora dienų, išdėstydamas Vokietininkų reikalavimus.

Lietuvos seimo komisija, paruošė sušvelnintą krašto apsaugos įstatymą, kuris neišrodytų Vokiškiams aštrus, nes jie prieš pirmesnius įstatymus kėlė smarkius protestus.

Iš Lietuviškų šaltinių žinios sako kad Vokietininkai Klaipėdos krašte smarkiai organizuojasi, jie sudarė naują "kulturbundą", kuriame esą apie 20,000 narių. Jie yra pakurstomi Vokietijos nazių, kurie žada Klaipėdiškiams "išganyimą" ir visokias gerybes.

Klaipėdos kraštas yra visai mažas ruožas Nemuno pakraščiu nuo Smalininkų iki Klaipėdos, užimantis 1,099 ketvirtainių mylių plotą.

Dr. Neumannui, Klaipėdos traukėdaryiui, kuris buvo nubaustas kalėti, Lietuvos vyriausybė sutiko gražinti pilietiškas teises. Jis buvo paleistas iš kalėjimo pereiną žiemą.

Lietuvos ministras pirmininkas Vl. Mironas turėjo pasitarimą su Vokietijos įgaliotiniu Kaune, Dr. Erich Zechlin'u.

LENKAI UOSTINĖJA Lenkų užsienio reikalų ministras laksto sušilęs iš

vienos sostinės į kitą, įsiekodamas kur galės ką pasiekti.

Lietuvoje sukėlė susirūpinimo Lenkų lindimas prie Hitlerio ir prašymas duoti jiems užimti Lietuvos dalį ar net visą Lietuvą, jeigu Vokiečiai sumanytų prisijungti Danzigą atimant jį nuo Lenkų. Lenkai bijo likti be priėjimo prie jūros ir rupinasi tą priėjimą turėti per Lietuvą. Lenkų spauda kelia baisų riksmą prieš Lietuvą už neva "persekiojimus" Lenkų mažumų Lietuvoje.

Užsienyje nekuri kalba jog Lenkams nepakaks jokio iš Lietuvos pusės užsileidimo Lenkų mažumai — jie galį pataikyti progą pulinti Lietuvą visai užgrobti.

NORI ATGAUTI KOLONIJAS

Berlinas. — Vokietijoje vėl pradėta kelti reikalavimas atgauti buvusias Vokietijos kolonijas, labiausiai tas kurias turi užimę Britai ir Prancūzai.

MUŠIAI SUSTOJO

Hendaye, Spalių 25 d. — Sukilėliai darė staigų puolimą kairiųjų eilių Jarama upės fronte, 18 mylių pietuose nuo Madrido. Kairieji skelbia tą puolimą atmušę. Spėjama kad šis pasikėsimas yra tik bandymas kairiųjų įiegu, kas buvo daroma pastarų savaitę bėgiu visais frontais.

Spalių 26 d. smarkus lietus sulaukė kairiųjų ir sukilėlių rengtą puolimą savo priešų. Nuo lietaus užtvino upės, nuvertė tiltus ir sukludė kareivių transportaciją svarbesniuose keliuose.

BRUZDA PRIEŠ ŽYDUS

Praha, Čekoslovakija. — Čia pradėjo apsirėkšti judėjimas prieš Žydus, kuris graso išsivystyti į rimtą. Čekai rengia demonstracijas ir šaukia "Čekoslovakija Čekoslovakams". Vietomis valgyklose ir parduotuvėse languose išdėta pareiškimai kad "Žydai nepageidaujami".

PRANCUZIJA KRYPTA Į TAUTINĘ PUSĘ

Paryžius, Spalių 26. — Prancūzijos premieras Daladier pradėjo darbuotis išstūmimui kairiųjų bendro fronto vyriausybės ir sudarymui tautinio fronto vyriausybės.

Komunistai griebėsi visomis pastangomis patraukti į save radikalius socialistus į savo pusę. Radikalai socialistai turi savo suvažiavimą Marseilles mieste, kur Daladier nori prarasti jų atsitemimą nuo komunistų ir formaliai sugriauti liaudies frontą, kurį inaina ir socialistai.

JAPONAI PAĖMĖ DU ŽYMIUS MIESTUS

Sanghai, Spalių 26 d. — Japonų armijos pirmosios eilės įsiveržė į degantį Wučang, vieną iš trilypių miestų, kuris randasi prie Kinų laikinos sostinės Hankow.

Hankow tokiu būdu atsidūrė prieš rankose, kurio taip ilgai Japonai siekė.

Kinai paskutines pastangas dėjo miestą ginti, pagaliau turėjo apleisti.

Miestas padegtas ir apsprogdintas. Kinų vadai Gen. Kai-Sek pranešė kad toliau miesto negins.

Prieš kelias dienas Japonai užėmė Kantoną, pietinės Kinijos sostinę.

Kantonas užimtas be šūvio. Kinai pabėgo miestą padegdami.

Ar šis Japonų laimėjimas reiškia Kinų visišką nugalėjimą tuo tarpu dar nežinia.

Japonija pasiryžus varyti savo Kinijos užkariavimų darbą iki visos Kinų pasipriešijimas bus sulaukytas.

18 ŽUVO. Australijoje, orlaivio nelaimėje užsimušė 14 pasažierių ir 4 lėktuvo prižiūrėtojai.

TURKIJA gerina savo geležinkelius. Vokietijoje užsakė 13 milijonų dolarių vertės reikmenų.

Senatorius Bulkley ir Prezidentas Roosevelt

U. S. Senatorius Robert J. Bulkley, kandidatas kitam terminui, yra artimas bendradarbis Prezidento Roosevelt. Senatorius Bulkley rupinasi prarasti bilių palengvinantį sveitimšaliams tapti Amerikos piliečiais. Jo namai Clevelande.

ČEKAI UŽBAIGĖ SU SOVIETAIS

Londonas. — Naujoji Čekoslovakija, kiek jos liko, rodydama savo draugingumą ir pataikaudama Vokietijai, galutinai atmetė savo turėtą su Sovietais sutartį. Taip tai Rusija, pasekmėje Municho tarybų, kurias ji pasmerkė, lieka atskiriama nuo kitų Europos draugų.

Gen. Syrovky, naujas Čekoslovakijos prezidentas ir premjeras, pareiškė pasipriešinimą savo kaimynams, Vokietijai ir Vengrijai.

Čekoslovakijoje tapo likviduota ir uždrausta komunistų partija.

Tuo tarpu Čekoslovakijos varžytinė su Vengrija už Vengrų reikalaujamas Čekoslovakijos žemes nebaigta. Čekai atsisako užleisti Vengrams tiek kiek jie reikalauja.

AMBASADORIUS NEGRYZTA. Washington. — Išvažiavęs į Maskvą Sovietų ambasadorius Trojanovskis į Washingtoną negrįžta. Ar ir jis pakliūs į Stalino rankas už kokį nors "nusikaltimą" tuo tarpu žinių nėra.

Rumanijoje, laike audros žuvo šeši karo lakunai.

Klaipėdos Krašto Gražus Ukio Vaizdai

Kairėje graži Lietuvio sodyba. Dešinėje — geros veislės avių banda ganosi rudens atole. VDV foto.

IŠ LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

VALSTYBES TEATRE Kaune pradėta rengti spektakliai ir darbininkams. Jie įleidžiami papiginta kaina. Spalių 9 d. buvo surengta Čaikovskio baletas "Gulbių Ežeras".

NUŠOVĖ MYLIMĄJĄ. Raudondvario vals., Romuvos kaime, Jonas Masionis, 26 metų amžiaus, ilgesnį laiką mylėjo Petrę Nasukaitę, 27 m. amž. Merginai atsisakius už jo tekti, jis ją ėmė persekioti ir grąsinti. Pagaliau jis vienoje vietoje ją sutikęs nušovė. Ji su mažomis gyvybės žymėmis nuvežta į Kauno ligoninę, kur mirė. Vaikinas pats pasidavė policijai.

VILNIUJE pradėtas leisti "Aidas", iki šiol ėjęs du kartus per savaitę, dabar pradėjo eiti tris kartus.

ŽUDYSTĖ. Spalių 2 d., Vilniaus kaimiškoje per atlaikus, viename karčiamos kieme įkause "draugai": Simas Ališauskas, Justinas Jurksas, ir Albinas Dabrila rengėsi dviračiais važiuoti vienu keliu namon. Kai Ališauskas pasilenkęs taisė dviratį, Jurksas nusikabinęs nuo šale stovėjusio vežimo branktą smogė Ališauskui į galvą, kuris vietoje krito negyvas.

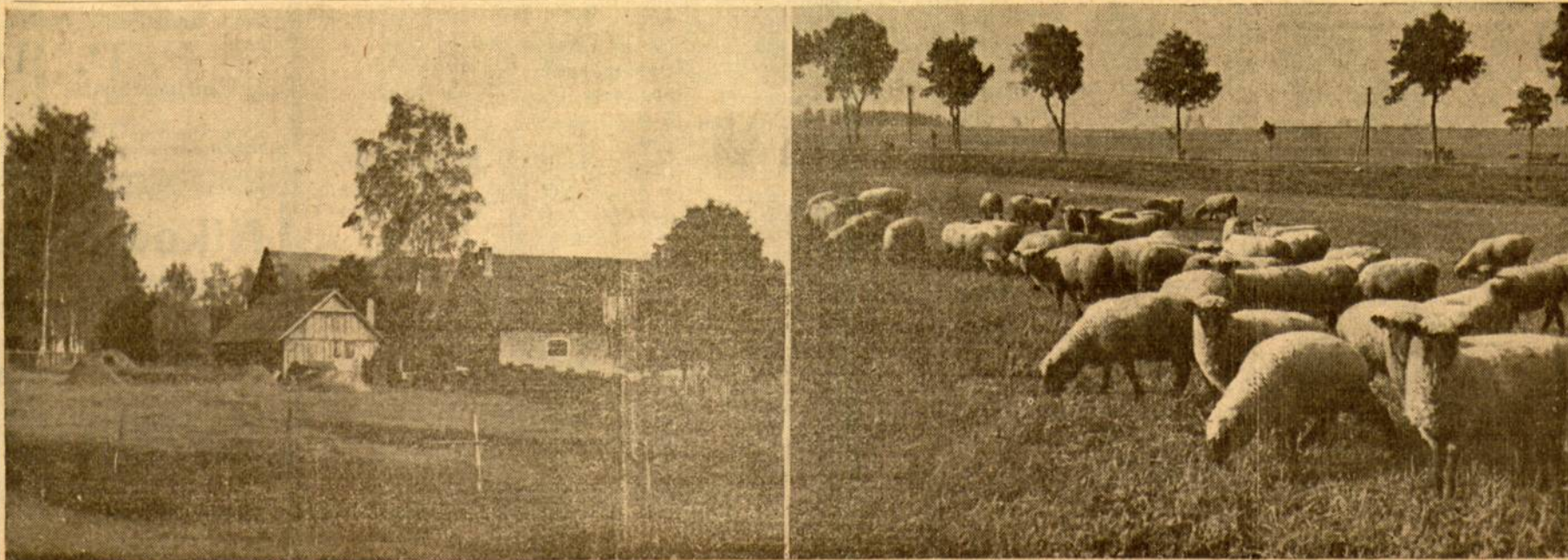
MOTINOMS ir Vaikams Globoti Organizacijų Sąjunga Lietuvoje steigdama sveikatos centrus, matė būtina reikala įsteigti Motinos ir Vaiko Muzejus, kur būtų galima pamatyti visa tai kas teiktina motinoms ir vaikams higienos žvilgsniu. Muzejus dabar turi jau 18 skyrių, kur motinos, kūdikių laukiančios gali apsilankyti ir pamatyti bei apsipažinti su sau reikalingais dalykais.

PREMIJOS UŽ SODUS. Šį rudenį žemės Ukio Rumai skirs premijas už naujai užveisimus mažus sodus. Premijos bus skiriamos ūkininkams neturintiems sodo ir turintiems ne daugiau kaip 20 obelaičių. Premijomis gali pasinaudoti tik tie ūkininkai kurie turi ne daugiau kaip 40 ha žemės.

LIETUVOJE išardytas tabako sindikatas, kuris kontroliavo tabako kainas ir brangino tabako produktus. Dabar Kaunų Tvarkytojas už išleistų jo įsakymų nevykdymą nubaudė tabako fabrikantus 75,000 litų ir pareikalavo kad visi tabako fabrikantai iki Lapkričio 1 d. išstotų iš sindikato.

UŽSIENIO ir vietos spaudos priežiūrą iš Vidaus Reikalų Ministerijos perėmė naujai įsteigta Visuomeninio Darbo Vadyba.

800 AMERIKIEČIŲ. Šią vasarą pasisvečiuoti į Lietuvą iš Amerikos buvo atvykę apie 800 asmenų. Jie Lietuvoje viešėjo po 6-8 savaites. Beveik visi jie jau išvyko atgal į Ameriką.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

SPORTININKŲ SUTIKTUVIŲ BANKETAS

Sportininkas V. Sidabras

Spalio 12 d., Lietuvių Muzikalėje salėje, įvyko gražus banketas ir šokiai, sutikimui grįžusiems iš Lietuvos keleriems mūsų jaunuoliams sportininkams. Pirm banketo įvyko kalbos, kurias pasakė: J. Grinius, Adv. M. M. Slikas; sportininkas V. Sidabras labai gražiai Lietuviškai papasakojo iš lankymosi Lietuvoje; sportininkas J. Nojūnas savo įspūdžius papasakojo Angliškai. Lietuvos svečio, kariuomenės Majoro S. Narušio kalba buvo labai įdomi apie Lietuvos kariuomenę, kaip ji dabar noriai tarnauja ir yra mylimi Lietuvoje; kaip pirmiau su širdgėla turėjo išeiti į tolimą Rusiją ir būti nekenciamais.

Taipgi šiame bankete pirmą kartą kalbėjo Penn. Universiteto Profesorius A. Senn Lietuviškai, apie Lietuvio gražią kalbą, istoriją ir tt., ir kaip mes Lietuviai, ypač baigusieji aukštus mokslus, turime palaikyti Lietuviską dvasią, nes ta daro kitų tautų mokslo žmones. Dr. Senn žadėjo ir toliau mūsų didesniuose susirinkimuose atsilaikyti ir drauge pasidžiaugti tuo kas yra brangiausia Lietuviskai sielai.

Po to kalbėjo sportininkai V. Dalbukas ir L. Mačionis Lietuviškai, ką matė, girdėjo ir laimėjo lankydamiesi Lietuva. Visi šie sportininkai buvo pasirengę uniformose kurias dėvėjo budami Lietuvoje, ir tas darė gerą įspūdį susirinkusiai publikai.

Visi keturi jaunuoliai savo kalbose nepamiršo padėkoti visuomenei, organizacijoms ir Lietuvių Biznierių ir Profesionalių Sąryšiui, kurio vadovybė buvo surengta jų kelionė į Lietuvą, už suteiktus ir Lietuvą ir atgal finansus ir progą atostogų metu turėti gerą laiką, apilankyti tėvų gimtąjį kraštą, dalyvauti Olimpiadoje ir grįžti su laimėjimais.

Programos vedėju buvo Adv. C. S. Čedlinas. Be kalbėtojų, dalyviai buvo dar supažindinti su eile kitų žymių svečių. Prie progos turio už garsų paminėti apie Lietuvio Biznierių ir Profesionalių Sąryšio išdėdintą Klemensą Dalbuką, kurio sunus irgi važiuoja į Lietuvos Tautinę Olimpiadą, ir kuris nenuilstamai darbavosi kad tik daugiau jaunuolių galėtų išieiti Lietuvio jubiliejinės sukaktuvės. Jis pats nukavo virš \$250 tam reikalui.

Fr. Pukas.

KALEDŲ ATVIRUTES DYKAI!

Tiems kurie užsirašė arba užsirašys "Lietuvių Naujienas" iki Gruodžio 11. 1938. duosim dykai 6 gražiausias (De Luxe) Kaledėnes atvirutes su įspausdintu jų vardu ir pavarde ant kožnos. Nelaukit paskutinės dienos, užsirašykite tuojau "Lietuvių Naujienas". Kaina metams tik \$1.00.

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6 St. Philadelphia, Pa.

DAYTON, OHIO

GIRDIM RADIO PROGRAMAS. Patartina Lietuviams klausytis Lietuviškų radio programų iš Chicago, kuriuos duoda biznierių J. Budrikas, per stotį WCFL, 970 kl., sekmadieniais nuo 6:30 vakare, mūsų laiku. Programai yra gana puikūs, Lietuviškos dainos ir muzika, ir gerai galima girdėti Daytonė. Taigi Lietuviams yra malonu pasiklausyti.

SMULKIOS ŽINIOS. Vietos politikieriai Republikonai ir Demokratai buvo surengę debatus. Demokratas Senatorius Bulkley gynė Naujosios Dalybos pusę, Republikonas kandidatas į Senatą Taft kritikavo Roosevelt administraciją.

Nekurios dirbtuvės pradėjo daugiau ir geriau dirbti. Atleistus darbininkus grąžina atgal į darbus. Tai yra džiuginanti naujiena darbo ir biznio žmonėms, nors kolei kas ne visiems.

Čia gyvenanti čekai didelį nusiminę, nekurie net apsišarojo dėl savo tėvynės likimo. Jie keikia ne tiek patį kaltininką Hitlerį kiek Angliją, Rusiją ir Prancūziją už leidimą sudraskyti jų valstybę.

Kazys Paulauskas lankėsi Clevelande. Sako, atrodo, kad ten yra didesnė bedarbė ir vargas negu Daytonė. Bet Lietuvių veikimas kitokėmis, rengia vakarus, turi savo gerą salę. Jis laiko apsilankęs Spalio 9 Vilniaus užgrobito paminėjimo parengime. Programas buvo geras, jam patiko dainininkė Rožė Lukoševičiūtė, ir kalbėtojai Dr. Tamošaitis ir P. J. Žuris.

Atlankė Lietuvio Kultūrinį Darželį, kuris yra puikiai įrengtas ir daug pinigų kainuojantis. Tai Clevelando Lietuvių didelis ir praklinus darbas atliktas Lietuvio tautos garbei.

SLA. 105 kuopa turi išrinkti "pažangos vajui" darbuotois organizatorių M. Pauparą. Visų kuopos narių pareiga yra teikti pagalbą organizatoriui, padėti gauti naujų narių prie SLA.

Taipgi visi nariai malonėkit dalyvauti sekančiame kuopos susirinkime. Bus aptarimas kaip minėsime SLA. 105 kuopos 25 metų sukaktį. D. Rep.

GERBIAMŲ CHORŲ VEDEJŲ ŽINIAI

Siuntinėjant užkvietus dalyvauti Pasaulinėje Parodoje Lietuvių Dienos Dainos Programe, buvo pažymėta kad užsiregistravusiems chorams tuojau bus išsiųstos gaidos numatytų dainų programos. Šiuo mi pranešame kad ne dėl Dainų Programos Komiteto kaltės iki šiol gaidos neprašomintos ir anksčiau Gruodžio mėnesio, jokių būdu nebus galima gaidų siuntimui priręgti. Gauname daug laišku su prašymu siųsti gaidas; kad neatsakinėti kiekvienam skyriui, pranešame per spūdą. Todėl, užsiregistravusių chorų dalyvauti programoje g. r. chorų vedėjų šiūmi prašome kad statant savo darby planus tolimesnei veiklai, malonėtume taip su tvarkyti kad kaip tik bus gautos gaidos, tuojau bus gailima pradėti stidijuoti dainas. Pavesris netoliausia, reikės pradėti chorų vizitacinę, kad būtų galimybės nors kiek su choralais iki to laiko pasiręgti. J. Brundža.

L. D. D. R. K. aekr.

Už \$3 metuose pralinksminsit visą kaimą — išrašykite Dirvą saviškiams į Lietuvą.

Motuzai Parvyko su Puikiom Filmom

P. ŽADEIKIO, LIETUVOS ATSTOVO,

kalba pasakyta įteikiant D. L. K. Gedimino Ordina Adv. Jonui S. Lopatto, Spalių 17 d., Wilkes-Barre, Pa.

Man yra grynas malonumas drauge su Wilkes-Barre miestu ir visuomenės atstovais dalyvauti gerb. Jono Lopatto pagerbtuvėse ir pasidalinti praieities ir dabarties įspūdžiais.

Lietuvos respublikai, prieš sunkiausių apstovų atgavimą nepriklausomybę, suėjo jau 20 metų. Tai buvo kovos už laisvę ir sunkaus darbo laikotarpis. Jums, mieli Amerikos Lietuviai, padedant ne viena vėga buvo išarta Lietuvos dirvonoose. Dar yra nenudirbtos darbo kalnai, bet jau yra ir gražių vaisių, kuriais džiaugiamės. Žemės reformos, socialio draudimo, kooperacijos, prekybos ir pramonės srityje, taipgi susisiekimo tvarkyme yra labai daug jau padaryta, o ypatingai galime džiaugtis iš švietimo paplitimo.

Šiais nepastoviais laikais Europoje Lietuvai ypač tenka būti savo ateities sargyboje. Jūs gerai suprantate kad mažai valstybei tati nėra lengvas uždavins. Betgi Lietuva su viltimi žūri į ateitį ir yra dėkinga visiems kas jai gelbėjo praieities.

Gryždamas prie šių iškilmių, negaliu susilaikyti nepasakęs kad ponas Lopatto, mano nuomone, atstovauja tą brangintą Amerikos Lietuio inteligento tipą, kuris yra pavyzdžiū visiems Lietuvos išeiviams. Advokatas J. S. Lopatto yra gimęs Lietuvoje, bet mokslą yra išėjęs čionai Amerikoje ir tą savo mokslą jisai vartoja ne vien kaip asmenišką gerbuvio įrankį, bet taipgi kaip įrankį tarnauti naujai tėvynei Amerikai ir serajai tėvynei Lietuvai.

Advokatas Lopatto žinomas ne vien teisių srityje; jis įsijėręs dirba visuomenės ir politikos darbu įsąpylinkėje jau daugel metų; advokatura ir vietos visuomeninis darbas be jo užima visą jo darbo dienos laiką, bet jis visgi randa laiko ir Lietuviskam veikimui. Pats kilęs iš Lietuvos šeimų, jis ne tik kad nesidalina Lietuvių, bet aktyviai dalyvauja pats Lietuvosiskose organizacijose ir kitus inteligentus ragina resialinti; ponas Lopatto ypač geras pavyzdys tiems kurie nesidrovį pasakyti: "Taip, aš Lietuvis, bet su Lietuviais aš nesusieinu, nes priguli prie grifo klubo, kuriame daugiau Lietuvių nėra". O juk Amerikos Lietuvių organizacijoms labai reikia ir labai truksta tokių inteligentų kuriems goltai ar arklų lenktynės nėra aušciausias socialio gyvenimo idėlas. Jūs gerai žinote kaip tuos jūsų organizacijos skursitais del to kad iš jūsų tarpo išaugę inteligentai nebesiskaito už organizacijų narius; paniekitę savuosius jie yra nuėję tarnauti galingesniems.

Ponas Lopatto šiuo atžvilgiu yra maloni išimtis. Jisai pridėjai atlieka apšviestumo pareigą ne tik link saviškių Vėšburiuose, bet jo vardas ir jo autoritetas yra gerbiamas visoje Amerikos išeivijoje; advokatas Lopatto yra iuk narys ir piliorius abiejų Susivienijimų.

Darbavimasi Amerikos Lietuvių tarpe reiskia darbavimasi ir visai Lietuvio tautai, taigi ir Lietuvai. Pono Lopatto metodas veikimo Lietuvos labui yra pažymėtinas ir patvirtintas; niekas nematė ir negirdėjo kad p. Lopatto iš patriotizmo ar kitais sumetimais būtų rašęs protestų Lietuvai ar būtų bandęs Lietuvos vyriausybei daryti priekaištų. Ponas Lopatto puikiausiai suprantą kad Lietuva puikiai gali pati save valdyti ir savo vidaus ir užsienio problemas spręsti; jis

taip pat gerai žino kad patariamai ir pagalba iš svetur tik tuomet gali turėti teigiamos svarbos kai duodami atvira širdžia be užpakalinių tikslų, kai duodami visapusiai suprantant padėti. Ponui Lopattai jo ilgoje visuomenės tarnyboje ne tik kad regalima jokio panašaus priekaišto padaryti, bet priešingai, tenka jo veikimo būdą ir čia pavadinti pavyzdžiu: nevengdamas tiesioginių santikių su Lietuviais ir su Lietuva, jisai gelbėjo Lietuvai kaipo Amerikos pilietis, per Amerikos visuomenę ir per Amerikos vyriausybę: taip, pavyzdžiū, mes matėme poną Lopatto 1916 metais pirmininku Lietuvos Šelpimo Dienos, kurią Prezidentas Wilson buvo paskyręs; mes taipgi matėme ir girdėjome poną Joną Lopatto 1919 metais kalbant ir aiškinant Lietuvos istoriją ir geografiją Senato Užsienių Reikalų Komisijai, kad Amerikos Vyriausybė pripažintų atgimusių ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuva nepamiršo ką jos sunus Jonas Lopatto Amerikoje begyvendamas yra padaręs dėl jos. Lietuvos Prezidentas ir tautos mylimas vadas Antanas Smetona už Tamstos nuopelną Lietuvai teikėsi Tamstą pagerbti Didžio Lietuvos Kunigaikščio Gedimino, Vilniaus iškūrėjo, ordinu, Rikijo laipsniu.

Prie šios progos prašau priminti mano ir mano žmonos linkėjimus asmeniškoms laimėms Tamstai ir Tamstos šeimai.

Valio Lietuvio vienybė, valio naujas Gedimino Ordino narys, valio Lietuvos ir Amerikos draugiškumas!

TRUMPOS ŽINIOS (IS MUSŲ LAIKRAŠČIŲ)

• **NEW YORK.** — Spalių 17 d. prasidėjo ir tęsėsi visą savaitę SLA. Pildomos Tarybos ir kai kurių komisijų suvažiavimas. Kalbėta apie SLA. centro kelimo klausimą į Pensylvaniją. Taip pat apkalbėta buvusio Vienybės namo (dabar SLA. namo) taisymo kaštų didumas ir išklausa tam tikras raportas. Prie to, aptarta kiti SLA. reikalai.

• **CHICAGO, Ill.** — Spalių 22 d. įvyko Lietuvių Studentų Klubo stipendijos laimėtojos Alvinos Ciparis pagerotuvų banketas. Alviną yra baigus Harrison gimnaziją ir dabar studijuoja daile Wilson Junior kolegijoje. Kovo mėnesį ji įstos į Chicago Universiteto meno skyrių.

— Spalių 17 d. New Yorke įvyko Amerikos Chirurgų Kolegijos susirinkimas, kurio metu buvo priimtas į šią chirurgų organizaciją Dr. Jurgis Wiltrakis iš Chicago, ir apdovanotas dviem chirurgo garbės ženklais.

— Spalių 23 d. įvyko SLA. 6-to Apskrčio konferencija, kurioje dalyvavo apie 70 delegatų.

• **NEW BRITAIN, Conn.** — Spalių 30 d., čia įvyksta Sandaros 2-ro Apskrčio suvažiavimas. Poėdis bus laikomas Lietuvių salėje.

• **THOMPSONVILLE, Conn.** — Spalių 30 d. Kristaus Karaliaus šventėje, įvyks Marianopolio Lietuvių Katalikų Kolegijos rėmėjų seimas.

• **SO. BOSTON, Mass.** — Spalių 16, Sardaričių bankete Stasys Mockus tapo apdovanotais ordinu. Ordina įteikė Lietuvos Generalinis Konsulas iš New Yorko, p. J. Budrys. Kalbą sakė S. E. Vitaitis, kiti svečiai ir vietiniai veikėjai.

Tas Filmas Matė ir Lietuvoje, prieš Jų Išvažiavimą

Broliai Motuzai, Brooklyniečiai, kurie visus metus laiko praleido Lietuvoje darydami įvairias Lietuvos filmas, prieš aplesiant Lietuvą, parodė savo filmas ir Kauniečiams. Štai kaip Lietuvos Aidas rašo apie tai:

"Valstybės Radiofone broliai Motuzai demonstravo savo paskutines filmas, vaizduojančias Rugsėjo 8 d. iškilmes ir kai kurias Lietuvos vietas. Filmos visos spalvotos ir labai skoningai pagamintos. Broliai Motuzai daug dėmesio kreipia į Lietuvos gamtą, papročius, naujus pastatus, pav., mokyklas, tautinius drabužius, dainas, ir tt. Jų filmose Lietuva ištikrųjų pavaizduota gražiai ir kultūringai. Paskutinės filmos yra ankronizuotos.

"Broliai Motuzai išbuvo Lietuvoje ištisus metus. Su filmavimo aparatu apkelavo jie visą kraštą. Jie yra prisigaminę filmų kurių užteks demonstruoti penkioms valandoms. Sugrįžę į Ameriką, Broliai Motuzai važinė po Lietuvių kolonijas demonstruodami iš Lietuvos atsigabentas filmas. Be to, jie ketina paguoti Lietuviskus tautinius kostiumus. Jie vežasi keletą tautinių kostiumų (moteriskų) pavyzdžių, kuriuos rodytė seansų metu.

"Šiandien br. Motuzai jau išvažiuoja į Ameriką. Palinkime jiems, sugrįžus į Ameriką, sėkmingai varyti per filmą Lietuviską tautinį ir kultūrinį darbą."

MOTUZAI JAU AMERIKOJE

Broliai Motuzai — Kazys ir Močislavas — Kauną apėjo apie Spalių 5 dieną, į laivą sėdo Spalių Spalių 7-tą, ir New Yorką pasiekė Spalių 14 dieną. Jė jau pasirėngę rodyti savo filmas—darbą pradeda šio mėn dienomis Brooklynė ir važiots į kitas kolonijas.

Lapkričio mėnesį jie traukia į vakarines valstijas, taigi tu valstijų Lietuviai — organizacijos, kuopos, klubai — gali pasikvesti juos pas save surengiant filmų rodyto vakarą. Dito kelimo klausimą į Pensylvaniją. Taip pat apkalbėta buvusio Vienybės namo (dabar SLA. namo) taisymo kaštų didumas ir išklausa tam tikras raportas. Prie to, aptarta kiti SLA. reikalai.

Filmos ypač bus gražios todėl kad visos spalvotos, nėra jokių vaizdų iš Lietuvos kurie būtų tik juodi-balti. Prie to, filmos su autentiškais garsais, daug gražių melodijų ir dainų (grynų Lietuviškų) girdės tie kurie apsilankys tas filmas pamatyti.

Motuzai pagamino dvi paskiras filmas: viena "Metai Lietuvoje", visi sezonai atvaizduoti taip kaip jie Lietuvoje atsi-buna. Antra filma "Dvidešimtmetis" (jubiliejinį metų gyvavimas, apeigos, iškilmes, svečiai, gimpiada).

Kurie nori rengti filmų rodytą gali tuoj kreiptis

M. K. MOTUZAS

972 Willoughby ave.

Brooklyn, N. Y.

NARUSIŲ ISLEISTUVES

Spalių 18 d. "Nieuw Amsterdam" laivu iškeliavo atgal į Lietuvą Mjr. S. Narušis su žmona. Išlydėti ant laivo susirinko diktokas buris Brooklyniečių ir apielinkės Lietuvių, taipgi Narušų giminės.

Narūšiai, praleidę Amerikoje šešias savaites laiko, daug kur apvažiņė ir matė, grįžo patenkinti savo apsilankymu.

Koresp.

• **LIETAUŠ** nukritimas vieno colio gilumo reiskia 113-tonų vandens ant kiekvieno akro paviršio.

MIRIMAI

MIRĖ AMERIKOS LIETUVIAI

CEGLIAUSKAS Augustas, 47 m. amžiaus, mirė Spalių 17, Clevelande. Jis rastas negyvas ant kelio už Clevelando. Jo automobilis atrastas dar toliau. Velionis buvo gimęs Clevelande. Liko motina, brolis ir dvi seserys.

VENCINĖ Elena, 59 metų, mirė Clevelande Spalių 16 d. Palaidota Spalių 19 d.

JARASIUNAS Jonas, 46 metų, mirė Spalių 16 d., Cleveland, Ohio. Palaidoti išvežtas į Kingston, Pa.

KULBOKAS Jonas, 62 metų, mirė Spalių 19 d. Cleveland, Ohio.

RAMANAUSKAITĖ Ona (Kiriūzskaitė), 67 metų, mirė Spalių 9 d., S. Boston, Mass. Gimus Kuršėnų par. Amerikoje išgyveno 31 metus.

NAVICKAITĖ Bronė, 24 metų, užmuta automobilio einant į darbą Rugsėjo 30 d., Norwood, Mass.

Žukauskas Povilas, mirė Spalių 3 d., So. Boston, Mass.

GUZINSKAS Antanas, mirė Spalių 15 d., Brooklyn, N. Y.

PETRULIS Juozas, mirė Spalių mėn., Chicago, Ill.

UKSAS Stasys, 52 metų, mirė Spalių 17, Chicagoje. — Raseinių ap., Gerdiškių parap. Amerikoje išgyveno 34 metus.

JUODAITIS Juozas, 54 metų, mirė Spalių 8 d., Scottville, Mich. — Marijampolės aps., Kvietiško dvaro.

MARCINKIENĖ Ursulė, mirė Spalių mėn., Kenosha, Wis.

STAKENAS Alfonsas, 22 metų, užmuštas traukinio Spalių 18, Chicagoje.

GRAZIEVICIUS Mykolas, mirė Spalių mėn., Berld, Ill.

MAMONAS Juozas, 60 metų, mirė Spalių 12, Chicagoje. — Šiaulių ap., Papilės p., Skabeikių k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

VIERAITIS Jonas, 65 metų, mirė Spalių mėn., Worcester, Mass.

RAKAUSKIENĖ Elena (Narinkaitė), LKRSa. daktaro kvotėjo žmona, mirė Spalių 17 d., Chicagoje.

RADZEVICIENĖ Rožė (šilinskaitė), mirė Spalių mėnesį, Kingston, Pa. — Sangrudos par., Svidiškių k. Amerikoje išgyveno 40 metų.

PRASEDA Kazys, 35 metų, mirė ruo sužeidimo automobilio Spalių mėn. Chicagoje.

BALTUSEVICIENĖ K., mirė Spalių 15 d., Scranton, Pa. Amerikoje išgyveno 49 metų.

MAKARSKIS Juozas, 46 metų, mirė Spalių 12 d., Chicagoje. — Gimęs Latvijoje. Amerikoje išgyveno 11 metų.

KISIELIUS Kazys, 56 metų, mirė Rugsėjo 5 d., Rockford, Ill.

LUKOŠAITIS Jurgis, mirė 10 d. Rugsėjo, Carnegie, Pa. — 54 metų amžiaus. Šiaulių apsk., Meškučių par., Jurgučių k.

VASKELIS Vincas, 31 metų, mirė Sao Paulo, Brazilijoje. Gimęs Marijampolės apsk.

LINKEVICIENĖ Anelė, 67 m. mirė Spalių 10, Laurel, L. I. N. Y.

RUDMINAITĖ Ona, 74 metų, mirė Spalių 8, Chicagoje. — Tauragės ap., Zvingių par., Gurinių k. Amerikoje išgyveno 40 metų.

MONTREAL KANADA

IVAIRIOS ŽINUTĖS

Iš Lietuvos grįžo šv. Kazimiero draugijos sekretorius. A. Navickas, kuris sakosi patenkintas kelione ir Lietuva. Sako, Lietuva sparčiai kultūreja, tik žmonės junta lito stoką.

Lapkričio 5 d. šv. Elzbiotos Moterų Draugija ir Merginų Nepr. Draugija ruošia savo metinį šokį Rumunų salėje. Darbui vadovauja energinga pirmininkė p. Bandžiuvienė. Montrealiečiai prašomi nepamiršti atsilankyti.

Naujos klebonijos atalyba jau baigta ir parapijos komitetas su klebonu dabar daro planus surengti pašventinimo iškilmes, į kurias manoma pakviesti Quebec provincijos katalikų dyvasiškių vyriausybės atstovus ir keletą svečių kunigų iš Sv. Valstijų.

Ottawoje įvyko Kanados katalikų jaunimo kongresas, kuriame dalyvavo 40,000 jaunimo. Lietuvius atstovavo klebono brolis, Petras Bobinas, ir medicinos studentas, VVS skyriaus vice pirmininkas, Edw. Andriukaitis. Lietuvių delegacija turėjo Lietuvos vėliavą ir Andriukaitis Lietuviškai pasakė trumpą kalbą, kuri buvo perduodama per radiją visai Kanadai. Tai antrusyk Lietuvių kalba per Kanados radiją nuskambėjo. Pirmusyk buvo pama, per VVS skyriaus Spalių 9-tos minėjimą.

VVS skyriaus dramos sekcija ruošia scenon "Pavergtuji Kalvarijas". Režisuoja mokytoja Elena Bandžiutė. Diena vaidinimui dar nenustatyta. Parapijos choras mokosi eperetę "Vestuvės", kurią norima pastatyti po naujų metų.

Lapkričio 26 d. VVS. skyrius ruošia savo metinį balių, jo pelnas skiriamas Kalėdinei vaikų eglaitėi.

Ipolitas.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—idėkit į laišką \$2 ir "Dirva" lankys jus ištisa meta.

APDRAUDOS REIKALE

Mes esam pasirėngę suteikti visiems pilnas mūsų patiktas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukite mus negu ugniagesius (fire-monus).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentūra

6606 Superior Ave. Cleveland Henderson 6729

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave. Henderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave. ENDicott 2343

N. A. WILKELIS JURGIS ARBUCKAS

Sa rinkimas Vedėjas

Brooklyno Padangėje Nemalonu...

Asmeniškai Vaidai, kurie prie Nieko Nepriveda, Tęsiami Atkakliausiu Įtempimu

Rašo K. S. KARPIUS.

Šį straipsnį rašau ne tikslu paneigti tuos kurie čia paliečiami, ir ne juos barti ar mokinti, bet sujaudintas ta merdžiančia bevildia padėtimi, kuri tęsiasi per keletą metų ir vis nesulaukiam jokios išeities.

Asmeniškai pasilieku toks pats ir vieniems ir kitiems, tik pasireiškiu dėl jų darbų, kurie yra ne kurybiniai, bet ardingi ir trukdanti mūsų ir taip iš visų pusių spaudžiamam tautiniam gyvenimui.

SENIAU IR DABAR

Prieš dvidešimt metų, kai aš Brooklynne gyvenau, ir per keliolika metų po to, Brooklynas buvo Amerikos Lietuvių tautinė tvirtovė, kur prisilaikė eilė žymiausių mūsų išeivijos tautinio darbo vadų ir kur buvo nudirbta dideli tautiniai kultūriniai darbai. Tas buvo galima dėl to kad tuometiniai vadai turėjo daug sumanomo dirbti ir daugiau žymėjosi savo darbais negu varžytine užvadovybė ir garbe.

Anų dienų vadai ir veikėjai jau apseno, bet daugumą iš jų ten atsilankius dar susitinki ir matai juose tą patį norą dirbti, tik jiem reikia daugiau tautininkų iš jaunosios kartos veiklesnių žmonių kad galėtų po senovei stovėti pirmoje eilėje savo tautiškais ir kultūriniais darbais.

Tačiau, nykų vaizdą pamatai sugryžus į Brooklyną ir pasimaišius tarp dabartinių veikėjų. Gailla kad taip ištiko.

Čia noriu pareikšti savo asmenines mintis, patyrimus ir savo pastabas.

NESUSIPRATIMŲ, PAGRINDAS

Kuomet prieš keletą metų įvyko skilimas tarp tautininkų ir sandariečių (galima sakyti po 1926 metų perversmo Lietuvoje dešinesnėji sandariečiai atsietė nuo kairesniųjų), ir J. O. Širvydas su Vieniye, o aš su Dirva stojome su Tautine Lietuvos Vyriausybe, ir Brooklynne neišvengta to trynimosi tarp sandariečių ir tautininkų. SLA. reikaluose, sandariečių pakrypimas į bendrą darbą su socialistais, tautininkų santykius su sandariečiais dar labiau pablogino.

Bet visoje Amerikoje bendrai, gal man pačiam ir Dirvai padėjus daugiausia pastangų, per keletą metų kantraus darbo tautininkai su sandariečiais susitaikė. Tegul nesuėjo atgal į vieną organizaciją kaip seniau buvo, bet tam nėra butinio reikalo. Užtenka kad randam bendrų bendrus tikslus ir dirbame vietoje peštis.

Tačiau kaip pas tautininkus taip ir pas sandariečius randasi dar keletas individualių kurie reikiška nepasitikėjimo vieni tiems, kiti abiem, ir atsisakinėja išvien dirbti. Tą galima paskaityti jų asmeniniu pasirinkimu ir nereikia tikėtis kad visur ir visame visi galėtų būti vienos nuomonės.

Užtenka kad diduma sandariečių ir diduma tautininkų priėjo susipratimo, pašalino iš savo tarpo vaidus ir pasiryžę dirbti mūsų tautiškais darbais išvien. To pasekmė buvo įsteigimas Tautinės Tarybos.

BROOKLYNE KITAIP

Atsidurus Brooklynne, pasijunti kokioje tai prislėgtoje atmosferoje, kuri susirupinusi bendrą tautinį veikimą, slopinančiai atsiliepa.

Dalis tautininkų čia veda atkaklų kovą, neatsižvelgdami į kokių įrankių joje var-

toja.

Kame šito priežastis? Štai. Si priežastis pakilo nuo to kai bankrutavo Vieniye bendrovė ir kai Širvydo įpėdiniai tautininkai buvo iš jos išstumti.

Visą opoziciją dabartiniais Vieniyečiams veda Jonas Valaitis, Dr. B. K. Vencius ir D. Klinga. Jie turi keletą savo pasekėjų ir gali bent tiek padaryti kad vietomis pakeršija, pakenkia ir pakliudo dabartiniais Vieniyečiams dirbti, neatsižvelgdami į tai kad jie daro didelę žalą visam tautiniam darbui.

Jonas Valaitis buvo Širvydų įpėdinis Vieniye bendrovės ir man su juo teko dirbti atlaikymui tautinio fronto prieš sandariečių-socialistų tuo nemaloniu laikotarpiu, kuriuo socialistai suko savo pinkles ant Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Vieniye bendrovės bankrutavimas ir atsiradimas Brooklynne Juozo Tysliavos išstūmė Joną Valaitį iš Vieniye, kartu su keletu jo artimų draugų, kurie buvo prie Vieniye.

Nuo to prasidėjo Valaičio ir jo draugų griežtas užsikirtimas prieš Vieniye ir Vieniyečius. Nors jie turi savo užsiėmimus ir iš Vieniyečiams pragyvenčiai nereikia, tačiau gal but jaučiasi įžeisti tokiu jų atstumu nuo Vieniye ir neradami nieko kito didesnio užsiimti jie varo savo atkaklų kerštavimą dabartiniais Vieniyečiams.

Tysliava paėmęs Vieniye reagentus, išvyk pakrypęs į socialistų pusę, buvo gera priežastimi Valaičiui ir jo draugams jį atakuoti. Visi gerai žino ir Dirvos tuoliaiškį nusistatymą link Tysliavos ir Vieniye.

Bet kada sandariečių reikalai su socialistais truko ir Vieniyečiams emėsi mums bendros tautinės linijos, aš nemačiau nieko geresnio kaip tik dirbti išvien su tais kurie sutiko bendrinti tautininkų-sandariečių darbą ir gerinti mūsų santykius.

PRIEKAIŠTAI MAN

Del mano didelių pastangų sudaryti Tautinę Tarybą ir surinkti tautininkus su sandariečiais, Valaitis, Vencius, Klinga iš Chicagietis Simons-Simokaitis emė prikašioti man "parsi-davimą" sandariečiams....

Šis jų priekaištas neišlaiko kritikos, bet jų užsispyrimo niekas, matyt, bent tuo tarpu, perkeisti negali.

Tas priekaištas galėtų tiktai įteigti aš su Dirva bučiam įstoję į sandariečių-socialistų bloką ir pakeitęs savo pirmesni nusistatymą prieš tą bloką.

To nieko neįvyko. Aš laukiau to kas turėjo įvykti: socialistai su sandariečiais skilo, ir tada aš stojau dirbti už sandariečių-tautininkų vieningumą, ko jieškojau per kelis metus iki tolei. Kur čia mano ir Dirvos "parsi-davimas" sandariečiams? Tas argumentas priklęsta tulį sandariečių baimei buk tautininkai "prarys" Sandarą įteigti su tautininkais išvien dirbs....

BERGŽDZIA KOVA

Kitose visose kolonijose tarp tautininkų ir sandariečių įvyko susidraugavimas, visoje Amerikoje užstojo ramu tarp jų dviejų srovių.

Bet Brooklynne kova eina visu išėjimu.

Kokis tu opozicininkų argumentas?

Valaitis, Dr. Vencius ir Klinga, kurie kalba ir už tulus kitus Brooklyniečius, visą savo užsikirtimą remia senu, beveik visų užmirštu nuotikiu, Vieniye bendrovės subankrutavimu....

Nors, kaip dabartiniai Vie-

nybiečiai sako, pirmuotu to kaltininku yra Klinga, kuris "uždėjo spygą" ant Vieniyečiams namo durų, tačiau Klinga dėl to visai save nekaltina, laiko tą buvus reikalingu.

Už ką tada peštis? Manau, jų tikslas buvo paimti Vieniyečio iš savo kišenius. Bet Vieniye paėmė kiti, su Strumskiu priešakyje, kuris pirmiau buvo į Vieniye įdėjęs daug pinigų ir po bankrutavimo sudarė buri rėmėjų Vieniye kaip laikraštį leisti toliau.

KALBA UŽ 900 VIENYBĖS ŠERININKŲ

Nuo to laiko Vieniye kryptis pasikeitė. Pagaliau ir Tysliava iš Vieniye išėjo, bet Valaičio, Dr. Venciaus ir Klingos užsikirtimas prieš Vieniyečius liko tas pats.

Dar kas blogiau tai kad jie prieš dabartinius Vieniyečius leidžius ir tos grupės veikėjus kalba "900 buvusių Vieniye bendrovės šerinininkų" vardu!

Jie įsitikinusiai skelbia kad dabartiniai Vieniyečiai tuos 900 šerinininkų "apvogę", "nusiskriaudę"....

Idomu kaip jie patys būtų "atsilyginę" tiems 9 šimtams buvusių Vieniye šerinininkų jei po Klingos uždarymo Vieniye durų laikraštis būtų patekęs į jų rankas?....

Bankrutavimas bendrovių ir privačių biznių Amerikoje dar kokių kas yra legalus. Jeigu neišlaikyti biznio, turi bankrutuoti, ir už tai tave į kalėjimą niekas nepasodins. Šerinininkai kurie į bendrovės pinigus deda ima riziką.

Bet Vieniye šerinininkai, kurie stoji į tą bendrovę, nesitiki, jie (kaip ir aš pats) davę savo pinigų laikraščiu palai-kyti, paremti, o ne už kelerius metų tikėtų šimteriopai daugiau.

Buve Vieniye šerinininkai ir tyli. Bet jų vardu garsiai reikalauja Valaitis, Dr. Vencius ir Klinga. Mano nuomone, jie tą daro todėl kad neturi kuo kitu naudingensiu užsiimti.

Neturėdami kitokių argumentų savo pagiežai prieš Vieniyečius lieti, visą savo gerą, brangią energiją suaiškvoja bergždžiai apgaillaudami tų devynių šimtų šerinininkų....

Jie taip sakant pila aliejų ant išgesusių žarijų, norėdami atkurti pagiežos ugnį tų "devynių šimtų Vieniye šerinininkų", kurie visai del savo Vieniye skirty pinigų-aukų nesisieloja.

BENDRAUJA SU KOMUNISTAIS

Jeigu šitą pasakėčiau be įrodymų galėtų jie ir kiti prikašioti man bereikalingą jų užpuolimą. Tačiau štai kokie faktai:

Geresniam savo kerštavimui pravedimui tie keli Vieniyečių opozicijonieriai bando palaikyti bendrą frontą su komunistais. Nors jie savyje mano kad tuomi puikiai "atsikeršys" Vieniyečiams, jie tuomi dar nedorą skriaudą visam tautiniam gyvenimui Brooklynne ir kartu visai išeivijai.

Už jų tokį pasigėlimą mes tautininkai negalime jiems dovanoti.

Tą savo bendravimą su komunistais jie demonstravo 16 dieną Spalių, man atvažiavus į Brooklyną, kuomet buvo jų surengta išleistuvės Majorui S. Narušui ir sutiktuvs grįžusiam iš Lietuvos Valaičiui ir su juo atvykusiam į Ameriką žurnalistui Obuolinui.

Vakarieneje, prie to paties stalo kur sėdėjo Mjr. Narušis, ponia Narušienė, Obuolinis, Valaitis, Sagys, aš ir dar keli kiti, rengimo komitetas, Dr. Venciaus vadovaujamas, pasodino į dviejų komunistinių laikraščių atstovus, ir net perstatė juos kalbėti!

Tuomi rengimo komitetas sudarė galimybes komunistams

panaudoti progą pasakyti Lietuvos karininkui kokios tvarkos ir kitų jų raudono proto išmislių jie Lietuvoje reikalauja — toje Lietuvoje kurią jie laiko svetima ir nekenčiamą, kuriai remti jie nei cento neduoda, o iš Lietuvių surenkamas aukas bė į savo rankas, nepridedant siūnia Ispanų kairiųjų rėmimui ir kitoks senamoniš!

Bet, nemanykit, gerbiemieji, jie savo tokiam darbui turi ir pateisinimą!

Klingos džiaugsmas yra kad "komunistai trumpu laiku virš šimtprocentinius fašistais", — ugi jie jau net Lietuvos himną gieda!?... (Už šitokį Klingos siaurutį protavimą turiu pasakyti jis jau negali skaitytis jokių tautininkų nei bendrai Lietuvių vadu. Mums fašistų nereikia ir todėl lai nei jis nei kiti nesistengia jų priperinti.)

Dr. Vencius toks bendravimas su komunistais reikalingas jo profesinui išsikačiavimui (jis bendrauja ir su katalikais).

Bet kuo pateisina tokį žygi Valaitis?

Turi argumentą ir jis: įsiai mat, tiki kad ir komunistai yra tokie pat geri Lietuviai ir jie turi būti įjunkyti į mūsų tautinį veikimą....

Gal, šitaip darydamas, jis nori kur nors pasidaryti "divvyrių" ir gauti kokį nors atlyginimą, tačiau mums tautininkams, žinantiesiems komunizmą, komunistų tikslus, mūsų žmonių beviltį sudemoralizavimą jų ilgamečių laisvu Amerikoje veikimu, žinantį jų pastarų dienų užsimojimus — per katalikus, per laisvamanius ir per tautininkus lipti prie pilkosios mūsų liaudies tikslu ją pasivergti, nejaugi galima dasileisti, kaip Klinga, kad tokiu "broliškum" su komunistais veikimu (kur reikalinga atkakli kova su jų vadais) imsi ir "padarysi" komunistus geras patriotas?....

Jūs galite lankstyti komunistų vadams ir vadukams kiek norit, bet jie jusų prie savo sekėjų, prie savo suklaidintų Lietuvių nepreils.

Jie nepasikvies jus į savo banketus, nepasodins jus prie kalbėtojų stalo, neperstas jus kalbėti, ir neleis jums pasakyti savo patriotinės kalbos komunistams, kaip jų leidot komunistų atstovams pasakyti jų gudriai paruoštas kalbas mūsų tautinei publikai!

Už komunistų suklaidintą ir išnaudojamą mūsų liaudį mes turim su jų vadais kovoti, ir kovoti labai griežtai, turim turėti griežtą liniją tarp jų ir save!

Jūs, parodydami komunistų vadams kad tarp jų ir jų nėra linijos, tik dėl to kad ir jie Lietuviskai kalba, atidarot jiems duris į savo minią ir užprašot į vidų!

Kadangi niekur kitur Amerikoje tautininkai nemato jokių galimybių daryti jokio bendro fronto su komunistais, jų šiame žygyje aš numatau vieną aukščiausią tikslą: keršijimą Vieniyečiams!

Jeigu mūsų vidujiniai vaidai gali daeti iki to kad keršydam saviems einat net pas mūsų bendrus priešus, manau ir tikiu kad jūs darot viešą, visuomenišką nusižengimą, o ne koki "divvyrišką" žygi "gelbėti" Lietuvius darbininkus iš komunistų pinklių!

Pikčiausias darbas buvo ir bus jeigu už savitarpinį nesupratimą kreipiamasi į priešus ar tai tautos išdavimui, ar tai savo pažiūrų žmonėms pakenkimui!

Šiam savo žygiui pateisinimo negalit padaryti gryną sąžinę. Jeigu kreipsites į priešų spaudimą man "uždrožti" tas tik patikrins mano čia daromų jums priekaištų tikrumą.

KODEL NEDIRBTI KAS NAUDINGA?

Atmetus Klingą į šalį, kuris sapalioja apie Voldemaro valdžios grąžinimą ir "200 pro-

Kelionė po Musų Lietuvą

Rašo ONA KARPIUS.

KONRADO KAVINĖ — GARI KAUNIEČIŲ SUSITIKIMO VIETA

KAUNAS, Birželio 8 d. — Jau buvo apie 5 valanda po pietų, o tas reikiška užkandžio laiką Kauniečiams, todėl mudvi nuėjome į Konrado kavinę. Ji man išrodė kaip arbatinė, bet jie vadina ją "kavine". Si vieta išrodė kaip bent kuri arbatinė kokių teko Amerikoje matyti. Inėjus į vidų pamatai stiklines spintas prikrautas šokoladų, saldinių, pyragaičių, visokių puikiausių skanumynų kokių tik galima įsivaizduoti. Per tą krautuvę pereini į didelę salę pilną kedžių ir stalukų, pro kuriuos vos tik galima prasigrusti; jie išpuosti juodai ir raudonai. Visa užpakalinė siena yra langas, su plačiom durim vedančiom į darželį, kur yra pristatyta daugiau stalukų. Viduryje darželio yra gražus fontanas, o aplink darželio sienas stovi įvairių gėlių ir oleandų.

Kasdien nuo penktos valandos čia buna orkestras iš penkių iki septynių vyrų, kuris griežia malonią koncertinę muziką. Čia tai dauguma Kauniečių susirenka praleisti liuosas valandas, atilsėti, arba pasižnekučiuoti, paskaityti laikraščius, ir paklausyti muzikos, ir tuo tarpu geria kavą arba arbatą. Degtinės nei vyno čia neparduoda. Tačiau galima gauti alaus, užkandžių, lemondado, oranžado, aiskymo ir saldumynų. Žurnalistas, rašytojai, artistai, dainininkai ir profesionalai visokių rušių čia ateina. Tai yra garsi Kauniečių susijimo vieta, nes čia visada rasi ką nors pažystamo, ir čia tikrai malonu pasėdėti, pasižnekučiuoti, ir paklausti geros muzikos, kartu užsigeriant ko nors ir užsikandant.

Čia užtikom ponia Drangelienę ir prisidėjome prie jos, pasipasakodamos jai apie mūsų pasivažinėjimą su "vežiku". Po to gavome savo gėrimus ir tu laiką pasiklausiusios muzikos, mes trys nuėjome į mūsų viešbutį pasidėti rišulius ir nusipirkta muziką. Kuomet atėjome į savo kambarį radau nepaprastai puikių tamsiai raudonų rožių buketą nuo ponios Augustauskienės, kuno kultūros direktoriaus žmonos, su raštelio; rašo, bandė keletą kartus su manim susisiekti, bet kadangi mudvi taip užimtos po Kauną svečiuojantis, negalėjo mūsų rasti. Kartu buvo jos užkvietimas buti jų svečiais pietums Metropolisje šį vakarą. Aš jai tuoj patelefonavau ir priėmiau užkvietimą.

centininkus tautininkus", aš vis tik turi vilties kad Valaitis ir Dr. Vencius galėtų daug prisidėti prie mūsų tautinio veikimo pametę savo užsikirtimą prieš Vieniyečius ir liovęsi aimanavę del tų "900 šerinininkų" nuostolių.

Jeigu negalit sutikti dirbti pačios Vieniyečiams rėmimui, to niekas nereikalauja iš jų: galit dirbti bendrus tautinius darbus ten kur reikalinga visų bendras dirbimas, o ne svajoti kad ką nors peštis pas komunistus.

Ar dabartiniai Vieniyečiai leidėjai ir vedėjai jums patinka ar ne, Vieniye turi išeiti ir jį neprivalot aikvoti savo energiją kenkti tam laikraščiu. Nesivadinkit geresniais tautininkais už kitus, nes jų dabartiniai darbai to neįrodo.

Nenorėkit buti vadais, bet visuomenės darbininkais, nes tik rimtai dirbant rasit pasitenkinimą.

Šie mano pareiškimai yra paremti pasikalbėjimais su čia paminėtais asmenimis viešint Brooklynne Spalių 16-18 d.

GENEROL VIZITAS. — VAKARIENĖ SU BUVUSIAIS AMERIKOJE

Kambaryje beesant, mums padarė vizitą Generolas Nagevičius. Vakare, kuomet mudvi lankėm įvairius pažystamus, apsilankėm ir generolo namuose. Dabar jis gražino mums vizitą, ir mums šitas jo vizitas buvo neapsakomai malonus. Jis atėjo civiliniuose rūbuose, toks aukštas ir didelis, ir tikrai žavėjantis. Iš tos malonios nuostabos nežinojau nei ką kalbėti, taigi džiaugiausi kad Barbora Drangelienė buvo su mumis, ji visada išrodė taip susikaupus ir rami, taigi jos pačios gražūs apsiėjimai palengvino ir man. Generolas buvo draugiškas ir malonus. Aš visada matydavau jį uniformoje, bet dabar civiliniuose rūbuose jis taip pat patraukiantis. Man reikėjo iškelti galvą kalbant su juo, nes jis yra apie septynių pėdų aukščio. Paviešėjęs pas mus tulį laiką, generolas užsikvietė visas tris sekmadienius į savo dvarą "Zemaitkiemį", kuris yra apie 25 mylios nuo Kauno. Tas pradžiugino mane, nes atsiminiau savo pirmą atsilankymą tenai dešimt metų atgal, ir ten tai buvo pirmutinė vieta kur teko pirmą kartą mano gyvenime maudyti be jokių kostiumų Nevėžio upėje. Išsyk aš sarmatinausi taip eiti į vandenį ir paprašiau kad duotų kokius nors marškinius apsimaui, nes nebuvau pasiėmus savo maudytoji kostiumo, bet kuomet indėjau į vandenį marškiniai iškilo virš galvos vandenyje ir tik kludė, taigi nusimečiau juos ir patyriau kaip malonu yra maudyti be nieko. Dabar važiuojant į dvarą pasiryžau tikrai pasiimti maudytoji kostiumą. Generolas pasiūlė atsiųsti mūs paimti šeštadienį savo karietą su pora arklių, bet mes pamanėm kad bus įdomu važiuoti tenai garlaiviu, galėsim pamatyti paupių krantus ir pasivažinėjimas garlaiviu bus kita įdomybė. Prisiminiau tą dvarą kaip malonią vietą, ir prie to tenai manų vyras pirmą kartą pamatė dienos šviesą.

Generolas paliko pas mus savo vizitinę kortelę ir išėjo, o mudvi su Brone linksmos kaip du versiai pradėjome rengtis vakarienei Metropolisje. Iš tų raudonų rožių pasidarėm koršaus, ir apie aštuntą valandą ponas ir ponia Augustauskai atvyko mus pasiimti ir mes išėjome į Metropolis restaurantą. Kuomet mes ten nuvykom radom didelį stalą paruoštą devyniems, ir man buvo didelė nuostaba rasti ten svečius beveik visus tuos ką aš buvau susipažinus Amerikoje. Tai buvo linksmas būrelis, jie juokavo ir išrodė labai linksmi matyti mus čia pat Kaune su jais. Tiesiog buvo žavėtina. Jie tą vakarą pavadino "Amerikečių susitikimu", nes mes visi buvome susiję su Lietuva pereiną metą kuomet Lietuvos sporti-

ninkai lankėsi ir lošė basketbolą. Čia buvo ponas ir ponia Augustauskai, ponas Kviklys (Lietuvos pradžios mokyklų direktorius), ponas ir ponia Jakševičiai (Lietuvos Aido redaktoriai), ponas Gilvydis (Seimo vice pirmininkas), Dr. Savickas iš Chicago, dabar plaukimo instruktorius Kaune, Bronė ir aš. Mes turėjome tikrai gerą laiką su jais, jie visi bandė pasirodyti kiek kuris atsiminė Angliškos kalbos, ir dalis pasikalbėjimų buvo Angliškai. Ponas Augustauskas buvo labai juokingas, jis buvo išmokęs visą litanią, kurią jis pakartojo, "nuveisiu į štorą, nupirksiu porkčopso, važiuavau stryktariu, mačiau gražią dresę", ir taip toliau. Jie čia Lietuvoje taip nekalba, nes jų Lietuviška kalba nemaišyta Angliškais žodžiais kaip mūsų.

Mūsų pietus prasidėjo su visokiausiais užkandžiais ir Lietuvišku gėrimu, "valstybine". Buvo silkių, keptų žuvų, šaltos kumpio, rukytų dešrų, kimštų tomačių, kimštų agurkų ir daugybė kitokių dalykų. Po to visko davė pačius pietus, iš mėsos, daržovių ir užkandžių. Iki priėjome prie kavos ir krupniko jau buvo dešimta vakaro ir laikas pradėti programą. Jie čia programą (floor show) turi kas vakaras, ir tokį puikų kad lenktyniuoja pačius geriausius ką mes matėm Amerikos restaurantuose. Programo tarpuose orkestras griežia šokių. Mes turėjome tikrai malonų laiką, nes Bronė ir aš mėgstame pašokti, o vyrai čia yra tikrai puikūs šokikai. Griežė valcą, fokstrota, tango ir Anglišką valcą. Angliškas valcas yra kaip mūsų valcas, bet Europiškas valcas visai kitokis, jis toks iškilmingas, jį šokant tik sukiesi ir sukiesi aplinkui. Tango čia taip pat yra populiariškas, ko mes Amerikoje jau neturime, jis yra maždaug kaip lėtas fokstrotas, su tam tikrais painiais pasisukimais. Visi kiti šokiai yra kaip mūsų, nėra ko rupintis kad nepataikys.

Taip tai mes praleidome malonų vakarą puikioje kompanijoje, valgydamos, gerdamos ir šokdamos, ir girdėdamos daug komplimentų apie Bronės ir mano gerą Lietuviską kalbą. Buvo beveik artima kompeticija tarp mūsų abiejų, kuri iš mūsų geriau Lietuviskai kalbam.

Taip tai, baigę pokilį, ankstyvo ryto valandą, mudvi buvom visos tos kompanijos palydėtos ir mūsų viešbutį. Jau buvo šviesu, ir jautėsi keista gryžti namon iš baltaus dienos šviesos, bet tamsa čia tęsiasi tik porą valandų šiuo metu laiku — nuo apie vienuoliktos iki pirmos valandos ryto, ir tuoj pradeda švisti; apie antrą valandą jau vėl šviesu. (Bus daugiau)

J. Žemantauskas NOTARAS "Dirvos" Agentas"

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

Kalėdinė Ekskursija I LIETUVĄ

LAIVAI ISPLAUKIA IŠ NEW YORKO
EUROPA Lapkričio 26
DEUTSCHLAND Gruodžio 1
HAMBURG Gruodžio 7
BREMAN Gruodžio 14
NEW YORK Gruodžio 15

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo
Mes pagelbėsime jums gauti vizitinių ir imigracijos vizas į visą Europą giminėms.
Informacijų klauskit pas vietinį agentą arba 1430 Euclid Ave. Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

VISUOMENINIO DARBO VADYBA

PRIEŠ keletą mėnesių Lietuvoje įsteiga Kultūros ir Propagandos biuras, kurį vadovauti paskirtas Prof. Tamošaitis. Jo biuro tolimesnė darbų eiga buvo perorganizuojamas ir tiekimo užsienio Lietuviams žinių ir informacijų apie Lietuvą. Iki šiol ši darba vedė Antanas Bružas, kuris buvo įsteigęs Tautos Spaudos Biurą po savo atsilankymo Amerikoje, 1932 metais. Bružas numatė kaip sunku ir nepatogu Amerikos ir kitų užsienio Lietuvos laikraščiams gauti tikslas žinias ir įvairias informacijas apie Lietuvos smarkiai bėgantį gyvenimą.

Su laiku, patariant nekuriems Amerikos Lietuvos laikraštiniams, Tautos Spaudos Biuras įvedė ir tiekimą vaizdų iš Lietuvos gyvenimo.

Nuo Spalio 1 dienos šių metų, tačiau, Tautos Spaudos Biuras (Tsb) baigė savo veikimą. Jo vietą užėmė Visuomeninio Darbo Vadyba, kurio tiekiamos žinios bus matomos mūsų spaudoje inicialiais VDV. Antanas Bružas paliekamas tą darbą vesti ir toliau. Jo darbas — žinios, informacijos ir vaizdai — lieka daugiau suvalstybinti. Tačiau reikia manyti kad ta permaina nepadarė didelio skirtumo pačioje mūsų spaudai teikiamoje medagoje, nes p. Bružas ir iki šiolei labai nuosekliai tą medagą tvarkė ir teikė.

Ponas Bružas praneša šiaip: "Nuo šių metų Spalio 1 dienos tamstos redaguojamam laikraščiui informacinė, iliustracinė ir kitokia laikraštinė medaga bus tiekiamą Visuomeninio Darbo Vadybos. Aš esu pakviestas Visuomeninio Darbo Vadyboje dirbti užsienio Lietuvos spaudos bei organizacijų reikalams. Galima tikėtis kad dabar užsienio Lietuvos spaudos laikraštine medaga iš Lietuvos aprūpinimas galės būti pilnesnis, tikslesnis ir greitesnis".

Mes to ir tikimes. Kiekvienas žingsnis į tobulesnį spaudai patarimą ir žinių tiekimą yra svarbus.

Visuomeninio Darbo Vadyba ar kaip kitaip ją pavadintum (viešos propagandos ir informavimo) senai Lietuvoje buvo reikalinga. Iki šiol ta darbo sritis buvo palaida, išdalys net apieista. Viskas kas buvo teigiamą daroma, buvo daroma daugiau gerai paskirų asmenų norais. Tuo tarpu kitos šalys turi net stiprius propagandos biurus, net ministerijas, iš kurių paeina ne tik kultūriški, bet net ir nežmoniški veiksmai, kitų tautų ir valstybių užpuolimo, neigimo, šmeižimo darbai per radio, spaudoje ir žodžiu.

Lietuva šitokių darbų neužsiims. Tačiau reikalinga ir jai planingai plėsti savo valstybingumą, tautinis susipratimas ir tt., kuris tautą ir valstybę stiprintų, vieningų, keltų.

Mūsų kairėji ir dešinėjį spauda šitą pertvarkymą priims dar nepalankiau. Iki šiol jie Tsb žinias ir vaizdus iš Lietuvos skaitė "kazionais", dabar be abejo pažūrės į tai kaip dar į "kazioniškesnį".

KLAIPĖDOS KLAUSIMAS

Rengiantis prie Klaipėdos krašto seimelio rinkimų, Vokiečių spaudoje, kaip ir kitais keliais atvejais, prasidėjo naujos pasakos apie Lietuvį "žiaurumus" ir prirašoma visokių nesamonių, kokių tik "kultūriškas" Vokiečių protas gali iškepti.

Dabar yra laikai po Čekoslovakijos padalinimo, ir tas dalinimas dar ne visai baigtas. Dar Europa neatsipeikėjęs nuo to sukrėtimo kuris vos neištraukė tenatines valstybes į karą.

Didžiausiu tos betvarkės kaltininku buvo nazių vadas Hitleris.

Iš tos suirutės pasinaudojo ir kiti grobuonys — Lenkai. Dabar Lenkai, lyg tas banditais, katastrofos valandoje siaučias, kada padėtis lieka palaida, puolasi ir vienur ir kitur, įsiskodami daugiau progų grobti.

suirutės—asuirutėsopalaikysdaržiniaro"člž

Lenkai, be abejo, kelia mintį apie Klaipėdos ir net Lietuvos pavėdimą jiems, jeigu jie grąžintų Vokiečiams Danzigą. Jie žino kad Vokiečiai amžinai neileis Lenkams Danzige ir tame karidoriuje ponauti. Jiems rupi likti nieko netekus. Todėl jie stengiasi išnekti tokius "mainus", Vokiečių nuraminimui.

Jei Vokiečiai norės paimti Danzigą ir Klaipėdos kraštą, jie paims be Lenkų "malonės".

Tos žinios, ar jos tikros ar tik Lenkų propaganda, demoralizuoja Amerikos Lietuvius. Mes per greit pasiduodame desperacijai, kiti net rankas nuleidžiame, vietoje ryžtis kovoti.

Lietuviai Lenkams nevergaus, taigi ir mūsų visu nusistatymas ir pasiryžimas turi būti rupintis kovoti prieš Lenkus ir remti tuos kurie galės kovoti.

PRIEŠ TIKYBĄ

Sovietų mokytojų laikraštis Maskvoje iškėlė reikalavimą įvesti Rusijoje atkaklų mokymą prieš religiją sovietų mokyklose. Ir iki šiol nieko panašaus ir religijai nebuvo mokoma, tačiau komunistų mokytojai nori kad būtų mokyklose aiškinama religijos niekingumas, nes, sako, mokyklose dar vis atsiranda mokinių palinkusių į tikybą.

DR. STANISLOVAIČIO REZIGNACIJOS REIKALĖ

Vienybė buvo pranešus kad SLA. daktaras kvotėjas Dr. Stanislovaitis rezignavo iš SLA. pareigų.

Naujienos užgynė kad jis nebuvo rezignavęs, bet gi Vienybė tikrina kad tokia rezignacija buvo pasiūsta, tik Dr. Stanislovaitis prikalbintas ją atsiimti.

KASKĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

SOVIETIJA IR ČEKOSLOVAKIJA

Mūsų laikraščiai turi paprotį visus klausimus risti savo sroviniams sumetimais. Skaitytojams būtų naudingiau jei būtų paduota tik faktai. Čeras pavyzdys to tai Sovietijos "parama" Čekoslovakijai jos suksaldymo metu. Komunistų laikraščiai be galo ir krašto tvirtino buk Sovietijos parama buvus milžiniška. Naujienos tvirtino kad šios paramos višai nebuvo, nes jos niekas nematė.

Sovietijos politiką nustato ne Vilnis, Laisvė, ar Naujienos. Ji nustatoma Maskvoje. Si gi griežtai atsakė viena ką nors Čekoslovakijos klausimu daryti. Ji tik tada žadėjo gėlbėti jei Prancuzija ką nors darytų. Prancuzija gi pasižiūrėjo kad Sovietija rubežiais niekur nei prie Čekoslovakijos nei prie Vokietijos neprieina — reiškia, Sovietijos paramos vertė labai abejotina. Žodžiais' ją duoti, Maskvai nieko nekainavo.

Anglija, kuriai prikišama "išdavikiškumas" (nors ji niekur ir niekad nebuvo pradžėjus Čekoslovakijos neliečiamybę ginti), po liudnų ir skaudžių dienų Čekoslovakijai, atėjo su praktiška ir apčiuopiama pagalba: pasiulė 50 milijonų dolarių paskolą ir pasiėmė pareigą užtikrinti naujos Čekoslovakijos rubežius, reiškia, pasiėmė dalyką kurio Anglijos diplomacija imasi pirmusyk savo istorijoje, res iškiam Anglija niekam nėra jokių talkiaus ryšių Vidurio Europoje siulius!

LENGVATIKIAI

Chicagos Tribune (kur tilpo nemaža netikrų Lietuvos atžvilgiu žinių) buvo įdėta žinia kad Lietuvos vyriausybė pranešus Berlinui apie neturėjimą jokių karinių sutarčių su Sovietija. Mūsų kairieji laikraščiai, imant ir socialistų (net

katalikų) šitą žinią grynų pinigų paėmė, nes čia rado progą Lietuvą pajudinti ir pažeminti, esą "Kaunas išsigando".

Tie kurie seka Lietuvos užsienio politiką žino kad Lietuva jokių karinių sutarčių su Sovietija niekados nedarė. Viena, tokios sutarties sudarymą nebūtų buvę galima paslėpti; antra, Lietuva yra narys Pabaltijo Valstybių Sąjungos, kuri užsienio politikos klausimais eina išvien. Gailla kad mūsų laikraščiai tiek pilni neapikatos Lietuvai, savo Tėvynei, jog ima grynų pinigų pranešimus laikraštyje, jau ne sykį sensacijomis ir melu pagautame.

VYRO ŽODŽIAI

Draugas rašo: "Skleidžiama gandai kad Lietuva busianti padalinta tarp Lenkijos ir Vokietijos. Tautiečiai, visus gaudus sutikime šalta. Priešiniškai tik ir siekia kad mūsų tautą išgąsdinti, nes nori kad ji beviltingai į savo ateitį žiūrėtų. Mūsų tauta šiandien sąmoninga. Tat, del Lietuvos ateities neabejokime!"

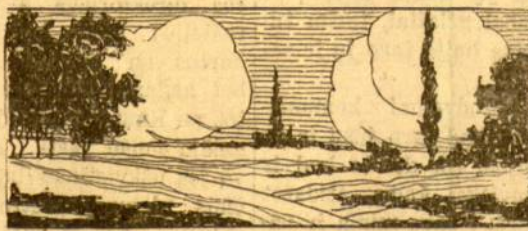
Daugiausia pikty gandų platiną mūsų kairieji laikraščiai, kurie Lietuvius per 20 metų ruošia nusilenkti Maskvos diktaturai.

PARTINĖ MINTIS

Naujienos tačiau netiki į Lietuvos rytojų, jei ten nebus sukurta koalicinė vyriausybė. Sako, tokia koalicinė vyriausybė išgelbėjus Lietuvą 1918 metais, nes atsisaukus į Lietuvos liandį stoti į ginkluotą kovą prieš Lietuvos priešus.

Deja, Čekoslovakijos pavyzdys, kur buvo labai gėra koalicinė vyriausybė, šalto proto Lietuvių neįtikins kad vienintelė Lietuvos apsauga yra visų partijų (ir komunistų?) sudaryta vyriausybė. Europoje veikia spėkos kurioms mažųjų tautų vyriausybių sudėtis neturi jokios įtakos. Naujienos gali savo skaitytojus boyti saldžiais piešiniais, bet tautinė spauda pasitenkins tiksliau ir šaltu tų spėkų aprašymu ir parodymu. Jei jos Lietuvą palies tai lies neatsižiūrėdamos į Lietuvos vyriausybės partinę sudėtį.

VVS SUVAŽIAVIMAS. Spalio 29 ir 30 d. Kaune įvyksta Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrių ir komitetų atstovų suvažiavimas.

LIETUVON SUGRYŽUS

Nerandu namelio
Taip senai matyto,
Nerandu takelio
Smėliu nubarstyto....
Kur tėveliai mano,
Negaliu matyti,
Ar jau neb'gyvena,
Ar kur išblaškyti?
Gal čia ne Lietuva,
Gal ne Vilniaus kraštas?
Kur tai visa žuvo,
Ko čia Lenkai bastos?....
— Neturėjai žinios;
Lietuvi, broleli,
Kad mūsų tėvynės
Priešai valdo dalį!
Jau pasaulis žino
Kas čia mus teriojo:
Priešai nuo Berlyno,
Varšavos, Dunojaus!....
Tėveliai paseno
Laukiant laisvės ryto,
Broliai neb'gyvena —
Jie kovoje krito....
Nelygioj kovoje
Pavergė sostinę,
Ir baltasis aras
Drasko mus krutinę!
Bet tikėk, broleli,
Greitai ji pravysim,
Iš Lietuvos krašto
Kulkoms išpjudydim!

Vikt. Tatarėlis.

LIETUVOS POLICIJA

Jubilėjinė Policijos Šventė — Susiartinimas su Visuomene ir Mažamečiais.

ŠVENTĖS ISKILMĖS KAUNE

SAVA POLICIJA

VYRESNĖJI Lietuvos gyventojų karta dar gerai atsimena netolimus laikus, kada su Lietuviška knyga, laikraščiu ir net maldaknyge reikėjo saugotis Ruso policininko ar žandaro budrios akies. Atėjusių policija tada mažiau rūpinosi kova su arkliauvagiais, plėšikais ir galvažudžiais negu su bent kokiais Lietuvos kultūrinės veiklos pasireiškimais. Suprantama, žmonėse negalėjo būti pagarbos, pasitikėjimo ar meilės tokiems viešos tvarkos dabotojams. Per ilgą laiką Lietuviai įpratę žiūrėti į policiją kaip į žmonių skriaudėją, ir priešinosi kaip įmanydami jos veiksmams. Šitokia pažiūra negalėjo staiga pasikeisti.

Su nepriklausoma Lietuva atėjo ir Lietuvos policininkas su garbingais ir atsakingais kraštiečių uždaviniais. Besikuriant nepriklausomai valstybei, krašte buvo daug plėšikų, galvažudžių ir svetimų valstybių agentų, visaip kenkusių Lietuvos atstatymo darbui. Su jais pirmiausia teko stoti į kovą jaunutei Lietuvos policijai. Ir toliau policijos svarbiausias uždavinys paliko kovoti su nusikaltėliais, trukšmadariais, neteisėtumu. Policija turi patikrinti visų gyventojų gyvybės, sveikatos, turto ir ramaus darbo saugumą. Taigi policija eina sunkias, svarbias, atsakingas, net sveikatai ir gyvybei pavojingas pareigas. Tas pareigas gali palengvinti visuomenės susipratimas, drausmingumas, policijai reikiamas pasitikėjimas, o kartmartėmis ir parama. Šitokiam darniam visuomenės ir policijos susipratimui bei bendradarbiavimui Lietuvoje palankių sąlygų nebuvo ilgesnį laiką, nes dar ilgai stipriai veikė vergijos įvairūs neigiami padariniai.

Tačiau palaipsniui Lietuvos policija mokslinasi, kultūroje, tobulėja, kartu įgydama visuomenės pagarbą ir pasitikėjimą, kurio anksčiau neturėjo svetima policija.

SUSIARTINIMAS SU MAŽAMEČIAIS

Lietuvos visuomenės su policija suartėjimui, pasitikėjimui ir pagarbai daug įtakos padarė kasmet ruošiamos policijos šventės. Jos ruošiamos Spalio 1—2 dienomis. Tų švenčių proga spauda plačiai primena ir paaiškina visuomenei policijos pareigas, jos pažangą bei laimėjimus, gyventojams skiepijamas palankumas ir pasitikėjimas policija. Policija savo paradais, šaudynėmis, sportu ir kitokiais parengimais pasirodo visuomenei kaip rupestingai, kultūringai, drausmingai pareigūnai, tinkamai pasiruošę visokioms gyventojų saugumo tarnyboms.

Šymet policijos šventė buvo suruošta žymiai platesniu ir įvairesniu programu, nes tai buvo jubilėjinė šventė, Lietuvos nepriklausomybės, kartu ir policijos, dvidešimtmėčiui paminėti. Šventė prasidėjo šaudymo rungtynėmis, kurios truko tris dienas. Buvo šaudoma mažojo kalibro šautuvais, automatiniais pistoletais, paskui dvikovės ir olimpinis šaudymas. Policininkai yra geriausi Lietuvos šauliai, jau pasižymėję ir tarptautinėse šaudymo rungtynėse.

Šventės išvakarėse, Spalio 1 dieną, įdomiausia programa dalis buvo skirta vaikams. Berods pirmą kartą policija tiek daug dėmesio skyrė mažiesiems. Dažnai pasitaiko kad vaikai, paklydę ar šiaip kokios nelaimės ištikti, bijo kreiptis į policininką. Taigi šį kartą policija iškart patraukė į save mažųjų jautrias širdes. Mažųjų burliai susirinko į vietas kur jiems buvo pažadėta policijos arkliais pajodinėti, motorizuotais automobiliais pavažinėti ir oriniais šautuvėliais pašaudyti. Įdomu buvo matyti kokių džiaugsmu ir pasididžiavimu vaikučiai jodinėjo gražiais policijos arkliais. Daugelis gavo šaudyti oriniais šautuvėliais ir net sūgebėjo pasižymėti taiklumu.

Trys dideli policijos automobiliai buvo papuošti gėlėmis ir užrašais: "Policija kasdien ta ve saugo nuo įvairių nelaimių"; "Visi į pagalbą policijai kovoje su nusikaltimais", ir panašiai. Tais automobiliais vaikučiai buvo vežiojami po miestą. Vaikai dainavo, džiugavo ir kėlė policijai dideles ovacijas. Žodžiu, policija su mažaisiais sūgebėjo greičiau ir nuosirdžiau susibūliuoti negu su suaugusiais.

DEMONSTRACIJA SU PONIUTE

Vaikečių pramogų metu policija pademonstravo savo veiksmus: sulaukė gatvėje vieną ponitę, kuri užsispyrus, nevengdama policininko įspėjimo, norėjo pereiti gatvę neleistinoje vietoje, sudorėjo tris įkaušusius ir trukšmaujančius vyrus, ir minioje sugavo vieną senai jieš-

komą nusikaltėlį. Publika smalsiai stebėjo kaip policininkai su šiais neklaūždomis susitvarkė, bet labai nusistebėjo kad netrukus ir "nusikaltėlį" paleido. Paaiškėjo kad čia buvo savotiškas vaidinimas tikslu parodyti kaip nedera gatvėje elgtis, ir kaip policija eina savo pareigas.

Vėliau nuleidimo metu, prie Nežinomojo Kareivio kapo policija padėjo vainiką, pagerbdama žuvusius už Lietuvos laisvę. Vakare policijos orkestras ir choras Nepriklausomybės Aikštėje suruošė gražų koncertą, kurio klausėsi didelė minia žmonių.

Spalio 2 dieną, po iškilmingų pamaldų Iguolos Bažnyčioje, įvyko didelis paradas, kuriame gražiai pasirodė pėkščioji policija, policininkai raiteliai ir motorizuotos dalys. Pamaldose dalyvavo ir paradą priėmė Respublikos Prezidentas Antanas Smetona su vyriausybės nariais. Parade ir kitur iškilmėse pasakytos kalbos nušvietė Lietuvos policijos didelę pažangą ir jos nuopelnus valstybei, tautai bei visuomenei.

Tą pačią dieną įvykusioje policijos sporto šventėje visuomenė pamatė ir pasidžiaugė kad policija neatsilieka ir daug jau yra pasiekus ir kuno kultūros srityje. VDV.

• **NEKURIE** paukščiai skrenda labai aukštai. Garniai ir gervės per Himalajų kalnus Indijoje skrenda iki 20,000 pėdų aukščio nuo jūrų vandens linijos. Kalnų vanagai kaip kada skrenda net 25,000 pėdų virš jūrų linijos.

• **AR ŽINOT KAM KATEI REIKALINGI USAI?** Tyrinėtojai skelbia kad katės arba katinos usai yra tai jų mastas sulgy kurio sprendžia ar galės perlstyti per tam tikro didumo skylę.

SIFILIS

Amerika susirūpinus kova su pikta limpančia liga, SIFILIU.

Tai yra lytiška liga, užsikrečiama santikiavimuose vyrų su moterimis, bet ją užsikrečiama ir be to, per santikius su tą ligą turinčiais arba neatsargiai prisilaikant sanitariškų taisyklių.

Sveikatos reikalų žinovai skelbia kad sifiliu serga šioje šalyje apie 19 milijonų žmonių.

Kiekvieną metų naujų užsikrėtimų būna po apie 600,000.

Kova su ta liga yra sunki dėl daugelio priežasčių. Tos priežastys yra maždaug tokios:

Ne kiekvienas žino kad jis užsikrėtęs sifiliu iki praėina tam tikras laikas kada ta liga išsiplėtoja. Tą ligą gavę žmonės stengiasi slėpti nuo kitų ir net nedrįsta eiti gydytis. Daugeliu atvejų ir gydytojai nekreipia dėmesio į tą ligą kuomet žmogus nujauciantis, arba ir nežinantis apie ją kreipiasi prie gydytojo pačioje pradžioje.

Sifilis paima daug aukų ir todėl kad juo sirgami asmenys nebaigia gydytis kada atsiduria pas daktarus jau tikrai tos ligos apimti. Kiek pasigydzius, daugelis pameta gydymąsi iki galo ir pas daktarus negrįžta. Tie sulaukia baisaus galo: už kokio laiko jie išeina iš proto, arba apanka, arba supusta jų kuno dalys, ir jie miršta sunkiose kančiose.

POLKŲ ALBUMAS AKORDIONUI

Daugelis vaikų mokinasi groti akordionu, bet neturi tam muzikos. Dirvos Knygynė galit gauti puikių polkų, kurių dalis yra tos pačios kų ir Lietuviai vartoja. Išviso 17 smagių polkų.

Vietiniams kaina\$1.00

Siunčiant į kitą miestą \$1.10

Reikalaukit "Dirvoje"

Gausus Angliškai-Lietuviškas

ŽODYNAS

Labai naudingas kišeninis žodynelis, tinkamas nešiotis kišenėje ir pasinaudoti visokiame reikale. Taipina savyje keliolika tūkstančių žodžių, taigi jame rasite kiekvieną kasdieniniame gyvenime reikalingą žodį.

KAINA su prisiuntimu \$1.00.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

LIETUVOS GIRIOSE

(PARAŠĖ S. MINCLOVAS — Vertė A. TARVYDAS ir S. TARVYDAS)

Dalykas einasi apie Jauną Kryžiuotį Vokietį, patekusį Lietuvį nelaisvėn ir įsimylėjusį į Lietuvaitę, dėl kurios jisai išsizada gryžti į savo šalį.

(Tęsinys iš pereito nr.)

XVII.

ALIUTĖS PIRSLIAI

I trečią dieną po susitikimo su Aliute ties Praurimės šventove Albrechtas, vyrams sugrįžęs, buvo apgyvendintas šalutiniame kambaryje, pristatytame prie namų galo. Jis čia atsėdęs pynė iš liepų plėšų pintines ir pro sienų plyšius pamatė atjojančias trintis išpuoštais žirgais pagyvenusius žemačius, kuriuos lydėjo keli tarnai. Visi žemaičiai atrodė labai įsikilnūs.

Albrechtas, palydėjęs juos savo akim iki durų, vėl dirbo savo darbą. Kambario kurtėje jis turėjo išsikąsę duobę, kurią, pridengęs šakomis, samanomis ir šienų pasidare sau guolį.

I tą duobę jis dėjo visa kas galėjo atitekti kelionei. Mintis pabėgti jam neišėjo iš galvos. Didingas laisvos juos reginys dar labiau skatino jį bėgti. I šį slaptą sandėlį rinko jis džiovintą žuvį, duonos pluteles ir visa kita kas jam pasisekdavo įgauti. Betruko tik ginklų, bet ir jų jis manė kokių nors būdų gauti. Keletas džiovintų elninių sausgyslių, tų puikiausių kilpinio templių, gulėjo duobėje. Čia pat gulėjo keletas laukinės kriausės dyglių, kurie gražiausia galėjo tiktai strėlų galams paastrinti.

Baigęs daryti pintinę, Albrechtas pakabino ją ties savo guoliu ir tyčia įgrūdė storą lininį, kuriuo nusiprausęs nusišluostydavo, kad kartais nesuprastų jo sumanymo ir išėjimo į kiemą. Svečiai jau buvo išėjo. Iš bajoro šeimos veidų jis suprato kad kas nors nepaprasta atsitiko.

Troboje senasis bajoras barė Aliutę, kuri griežtai atsakinėjo.

Atsiminęs jos patarimą, dėdamasis paliegti Albrechtas nuspuodino į mišką. Pamiškyje jis pastebėjo kad Aliutė ėjo gatve Praurimės šventovės linkui.

Albrechtas įsmuko į krumus, vildamasis ją sutikti, vėl toje pačioje vietoje kaip ir aną kartą. Jis labai skubinosi, kaip jaunas tauras, škeisdamas į šalis krumus. Pabėgęs kokią valandėlę, jis jau stovėjo uždusęs, prie žinomo takelio, ir laukė jos. Dabar jis jautėsi visai pasveikęs ir sustiprėjęs ir pajautė pirmąją savo raumenų įjėgą: jam dabar atrodė kad ir gyslose ir kraujas smarkiau srovėjo. Visa tat jį labai džiugino.

Praslinko daug ilgų laukimo valandėlių. Aliutė vis nesirodė. Albrechtas pirma lukuriavo krumuose, paskum išėjo iš jų į taką, kuris buvo tuščias.

Praslinko valanda laiko. Albrechtas ryžosi kantriai laukti. Laiką trumpindamas, jis vaikščiojo takeliu iki pasisukimo ten ir atgal. Aliutė vis nesirodė.

Palaukęs dar kiek laiko ir įsitikinęs kad jos nesulauks, nusiminęs gryžo atgal, lazda pasiramsčiuodamas.

Kieme traškiai šnekėjo bajoro tarnai. Nei paties bajoro nei jo vaikų namie nebuvo. Iš tarnų kalbos Albrechtas suprato kad ši rytą pas Aliutę kunigo piršlių buta.

Visi labai buvo nusiminę ir nepatenkinti. Aliutė griežtai atsisakė už kunigo tekėti, aiškin-damasi tuo kad ji norinti vaidilute likti ir atsi-duodanti dvasininkų globai. Tuo tarpu kerstin-gas kunigas galėjo daug pikta padaryti visai ba-joro giminei dėl jos.

Ir džiaugsmas ir baimė suėmė Albrechtą. Jis nuėjo į savo kampatį ir, ausį priglaudęs prie plyšio, ėmė klausytis tarnų kalbos.

— Aliutė atsisako už kunigo tekėti.... — girdėjo jis kalbant.

Albrechtas tik musiuokė iš džiaugsmo ir aiškiau pajautė kad jis tikrai myli Aliutę. Tik žinia kad ji norinti vaidilute likti buvo jam nemaloni ir liudna. Kame tos vaidilutės yra, kas jos yra ir kur ji nuėis, jis to aiškiai nežinojo, todėl mintis kad jis daugiau gali nebematyti Aliutės labai jį sujaudino.

Diena praslinko ramiai. Nei Aliutės nei bajoro šeimininkų kieme nebuvo.

* * *

Naktį arklį žvengimas ir trankios kalbos nubudino Albrechtą. Jis atsėdėjo ir ėmė klausytis. Gatve vaikščinėjo žmonės.

Buvo mėnesiena, kai Albrechtas išėjo pro duris. Visi žmonės vaikščiojo be kepurų, greituoju apsilvilkę kailiniais ir milinėmis.

Paskum Albrechtas pastebėjo kad, apstoję vieną arklį, keturi ginkluoti vyrai, atrisę nuo balno, kažką sunkaus nuleido žemyn. Sušnabzdėjo kailiai, ir mėnesienoje pasirodė žmogaus lavonas su pravira burna ir lyg sustiklėjusiom akim; tančus lavono plaukai buvo suveltai ir sulipę nuo sukrečėjusio kraujo.

Minia susispietė apie nukautąjį ir tyliai į

jį žvelgė; paskum vėl kilo klegesys.

Lavoną paguldė žolėje. Viena moteriškė padarė drobės skitą, į kurį įsukę lavoną, keturi žaliukai vyrai inėš jį į tvarkdario bajoro kiemą ir paguldė pasienyje, apklodami kailiais.

Svetimų vyrų buvo apie dešimtis.

Iš jų Albrechtas suprato kad jų susidurta su Vokiečių buriu ir netekta vieno saviškio, kurį jie nešėsi namon palaidoti.

Bajoras ir kiti žemaičiai kvietė juos po savo pastogę, ir nepažystamieji vyrai, paėmę už pavardžių savo arklius, kurie ėjo kaklus ištem-pę, išsiskirstė vašingųjų tautiečių kiemuose.

Paskutiniai arkliai ir ilgos jietys šmėkštelėjo ir dingo už kerčios. Žmonės dar kurį laiką kalbėjosi, paskum, grumodami Vokiečiams, išsiskirstė.

Kiemas ir gatvė ištuštėjo. Tiktai prie medinės sienos, mėnulio apšviestas baltavo lavonas; kiek nuošaliau juodavo sargybinis, kurį Albrechtas aiškiai matė po savo kambarėlio plyši.

Sužinojęs kad žemaičių vėl susikirsta su Vokiečiais, kurių, matyti, netoli Palangos buta, labai apsidžiaugė jis. Išsivadavimo ir susitikimo su dėde vaizdas stojosi prieš jo akis ir nebedavė jam užmigtį.

Jo svajonimus išsklaidė ilgas tęsiamas kauk-smas. Netoli lavono, iškėlęs savo pilką ir smailą snukį, kaukė šuo. Sargas, nuleidęs iki žemės rankas, sėdėdamas snaudė. Jo galva buvo nusvirus, plati barzda dengė krutinę.

Mėnuo pasidabro viską: ir kiemą, ir namų stogą, ir miško viršūnę; tiktai namo šešėlis pailgėjo ir, pasistumęs į kairę, dar juodėnis atrodė.

Iš kaž kur atsirado dar du šunės — baltas ir juodas, ir visi trys sutartinai ėmė staugti. Jiems pritarė ir kiti sodžiaus šunės. Visi jie, lyg nujausdami arti giltinę, išpėjo savo globėjus žmones nuo žilabarzdžio Pykčio, slankiojančio po sodžius, pilis ir vienkiemius ir taikančio įremti savo marias akis į kokią gyvą butybę.

Prieš aušrą raiteliai vėl prisirišo prie balno nukautąjį ir išėjo iš sodžiaus.

Apypietė vėl Palangos gatvėse pasipylė vyrai, moterys ir vaikai.

Ėjo gandai kad gryžta jaunimas iš ordino žemių, į kurias buvo suruošęs žygį.

Apie juos jokios žinios nebuvo gauta, todėl buvo manoma kad visi busią žuvę. Keli raiteliai nuėjo apsižvalgyti ir pasitikti.

Pasirodė dulkių debesys, ir prisiartinio apie keturios dešimtys ginkluotų vyrų.

Visų priešakyje jojo karo vadas, aukštas, protingo liesvo veido žemaitis. Daug sužeistų buvo. Sužeistieji buvo persirėję žaizdas drobės skiautėmis arba beržų lapais ar plėnomis tošėlėmis, prisuktomis stiprių balos žolių raiščiais.

Kiekvienas raitelis turėjo po porą arklį; buvo turinčių ir po ketvertą, penketą arklį. Lietuviai greitai laiku toli nužygiuodavo, bent kelis kartus per dieną keisdami savo jojamus arklius, kurie taip greit nepavargdavo kaip jo-jant be atsarginių arklų. Atsarginiai arkliai buvo apibalnoti karo grobio maišais ir ryšuliais. Iš užpakalio varė atimtąją iš Vokiečių bandą.

Moterys, mosuodamos gėlių puokštelėmis ir žaliomis medžių šakelėmis, džiaugsmingai kle-gėdamos, pripolė ir susimaišė su gryžtančių buriu. Vyrai stovėjo pakelėje ir juokaudami žiūrėjo kaip žmonos ir moterys sveikinosi su sa- viškiais, paskum ir jie įmėjo į margą minią.

Trukšmas ir klegesys buvo neapsakomas.

Žygių pasisekė: kiekvienas žemaitis pasi-nešė laimikio, tačiau ne visiems buvo lemta su-gryžti, todėl iš bendro klegėsio pasigirdo ir ver-tismų; septynetas buvo nukautų žygio pradžio-jė; jų lavonus tepasisekė tik trečią dieną sude-ginti, kai pagaliau stiprus Vokiečių buris buvo sumuštas ir priverstas atsitraukti.

Palangos burius be kito grobio teko ir trė-jetas Vokiečių belaisvių, kurie buvo prišti prie balnų. Visų rankos buvo surištos; šarvai mir-gėjo saulėje.

Apšpūtė imtinus, vyrai, moterys ir paaug-liai niekino ir pludo kaip įmanydami, o riteriai sėdėjo nekrutėdami, kaip stabai.

Albrechtas nematė jų atvykstant: jis ties Birutės kalnu lukuriavo Aliutės, tačiau ir šį kartą jos nesusitiko. Kai jis gryž, kariai jau buvo išsiskirstę, tik žmonių tebebuvo pilna gat-vė.

Visur aidėjo dainos. Iš kaž kur atsirado ir kanklininkų, vaikščiojančių iš kiemo į kiemą ir lydimų vaikų būrio. Maišėis pilkarubiai vai-dilučiai ir rustūs, tamsiais, ilgais apdarais žy-niai.

Albrechtas, nieko nesuprasdamas, dairėsi, aplinkui. Keletas vaikų, pamatę jį, ėmė visaip šaipytis, kraipytis, mėtydami akmeniukus ir žerdami smėliu į jo pusę. (Bus daugiau)

PUSMETIS LIETUVOS-LEN-KIJOS SANTIKIAMS

VISKAS EINA PO SENOVEI

KAUNAS. — "Musų Vil-nius" įdėjo Viktoro Biržiškos įdomų straipsnį, kuriame pie-šiamas Lietuvos-Lenkijos san-tikų nykus vaizdas. Jame tarp kitko skaitome:

"Ir pasipylė, kaip iš gausy-bės rago, visokių mažų ir dar mažesnių sutarčių antpludis! Čia ir Augustavo sutartis, ir geležinkeliais susisiekimo su-tartis, ir miškų plukdymo Ne-munu sutartis, ir... vos ne pa-rašaijaus prekybos sutartis. Ta-čiau pastaroji virto tik Lenkų svajone, nes, kaip ir galima bu-vo laukti, Lenkijos ir Lietu-vos valstybės, eksportuojančios tas pačias prekes, daugiausia žemės ir pieno ukio produktus, vargiai galės rasti prekybinio balanso tokias apyskaitos pre-kes kurių kita valstybė stokuo-ja, o ne pati išveža.

"Tiesa, Lenkai norėjo iškar-to išrutuluoti savo prekybinį balansą su Lietuva iki 20 mi-lijonų litų jau pirmais metais, paskandinę Lietuvos rinką sa-vo manufaktūroje ir už tat be-veik nieko iš Lieuvos neišvež-dami (puiki prekybinė kombi-nacija!). Tuo tarpu Lietuva turi prekybinę sutartį su Angli-ja, vienu didžiausių Lietuvos bekonų ir sviesto pirkėjų, ir mainų pagrindais perka Angli-joje pirmos rūšies anglį, gele-žį ir manufaktūrą, su kuria ne-gali lygintis Lodzės išdirbiniai. Vadinasi, ir čia ultimatumo pa-sekmės gali būti naudingos tik Lenkams, o Lietuvai tik žalin-gos.

"Daug buvo žadėta iš Lenkų pusės miško Nemunu pukdyti, savo laiku del to buvo ir nema-žai jų pritrūkšmanta Tautų Są-jungoje ir net Haagos Tribu-nole, o tikrovėje pasirodė kad to pagarsėjusio miško (ir tai kokios kilmės!) šymet Nemu-no vandenys niekas nematė!

"Traukiniai jau tarp Kauno ir Varšavos vaikščioja pagal geležinkelio tvarkaraštį, tačiau jais, be svečių iš Lietuvos ir atstovybių personalo, mažą kas iš Lietuvos naudoja. ...

"Oro susisiekimo linijos tarp Varšavos ir Kauno atidarymas ir jos pratesimas į Baltijos valstybes ne tik davė progos Kon-rado kavinėje Kaune stebėti auksu blizgancias Lenkų laku-nų uniformas, bet, kas svar-biausia, sutrumpino skrajojan-čiam Holandui kelią vizituoti Skandinavijos ir ypač Baltijos valstybes, įtikinant jas, nors ir bergždžiai, sudaryti darnų Bal-tijos valstybių koncertą — są-jungą Lenkijos globoje ir Len-kijai diriguojant. Tačiau Bal-tijos mūsų kaimynai nepasida-vė gražiems vyliams ir beveik jo tvarkytis be svetimos glo-bos. Tat ir čia ultimatumas galėjo būti tik Lenkijai naū-dingas; gerai kad visas trukš-mas kaštavo mums tik vienų pusryčių Kauno aerodrome ir nieku rimtesniu nepasibaigė!

"Pagaliau, balansuojant Lie-tuvos-Lenkijos santykius po ul-timatumo, tenka išskirti svar-biausia pozicija — Vilniaus krašto likimas.

Pafikti p. Bocianskių ir Klo-potovskių blogai, Vilniaus krašto Lietuviai, be išdaužytų Vil-niaus Lietuvos organizacijų ir Vytauto Didžiojo Gimnazijos bustynių langų, kitų apčiuopia-mų ultimatumo, padiktuotų Lenkų "geros širdies", pasek-mių nepatyrė!

"Lietuviškos mokyklos ir vi-sokiariopos Lietuviškos organi-zacijos kultūrinio ir ukiško po-budžio, po senovei lieka užda-rytos ir likviduojamos uolų kuratorių taip kad kartais net nepakanka pinigų jų algoms apmokėti. Vytauto Didžiojo viešintelė Lietuvos gimnazija Vilniuje negauna teisų, nes, anot Varšavos švietimo minis-tro, tatau priklauso ne nuo jo bet... nuo Lenkijos užsienio

reikalų ministro. Net Lietuvų Mokslo Draugijos, kurios ne-dryso liesti net Rusų caro val-džia, visas turtas ir Lietuvos aukų ir triuso sudarytas kultu-rinis lobs lieka konfiskuotas!

"Bergždžia butų čia kartoti visi tie taip plačiai žinomi skaudūs faktai iš Vilniaus Lie-tuvių gyvenimo, kurie prisi-dengiant atkerštu del tariamo Lenkų persekiojimo Laisvoje Lietuvoje, kurio nebuvimu tu-rėjo geros progos įsitikinti tie blaivūs Lenkai žurnalistai ir šiaip Lenkijos piliečiai, kurie taip gausiai viešėjo šymet va-sarą Laisvoje Lietuvoje, tie faktai, kurie tamsiosis dienomis tepa Lenkų viešpatavimo Vilniaus krašte pokarinės isto-rijos puslapius! Viskas liko kaip buvę prieš ultimatumą!"

VDV.

RUPINASI DARBININKŲ POILSIU. Šiais metais Darbo Rumų Liaudies Universitetas darė pastangas išnuomoti Bir-štone darbininkams poilsio na-mus, bet reikalo dar pilnai ne-išsprendė. Kadangi vašaroji-mo sezonas jau baigėsi tai dar-bininkų vasaros poilsio reika-lų tvarkymą atidėjo kitiems metams. Poilsio stovyklos nu-sistatyta įrengti prie Kauno, Siaulių ir dar kur kitur.

636 Fifth Ave. Rockefeller Center New York, N. Y.

200 KARIŲ AT-LIE-TUVINO SAVO PAVARDĖS

KAUNAS. — Vėl gausus bu-rys karių pasiryžo atsilietuvin-ti savo pavardės. Pasirodo kad musų kariai yra ne tik aktyvūs krašto gynėjai, bet ir uolūs daugelio kultūrinių patriotinių darbų pradininkai ir vykdyto-jai. Labai gyvą ir greitą at-balsį kariuose rado ir pavar-džių atlietuvimo reikalas: Kai dar daug kas, nedrįsdami pra-dėti, laukė naujo pavardžių iš-tatymo, (karo mokyklos auklėti-niai patys panoro greičiau pa-silietuvinėti. Tie pusanro šim-to karių buvo, galima saky-ti, pirmieji pradininkai, kurie savo gausiu buriu išjudino ir kitus.

Paskatinti to pavyzdžio, tuo-jau ir kiti ėmėsi patys tvarkyti suslavintas pavardes. Bu-vo rašyta kad ir iš įvairių vi-suomenės sluoksnių pasipylė kolektyvus ir atskiri prašymai. Pavardžių komisija, ateidama tiems atsilietuvimo, savano-riams į pagalbą, nustatinėjo prašantiems Lietuviškas pavar-džių lytis ir davė patarimų pa-vardės besikeičiantiems. Ir pa-lyginti per trumpą laiką jau nemaža asmenų suspėjo ir ofi-cialiai pavardės pasikeisti.

Iš Kariuomenės Štabo vėl

gauta sąrašas apie 200 karių kurių vieni jau patys yra pa-sirinkę atlietuvintas pavardes, kiti nori žinoti ar jos gerai pa-sirinktos, o kiti prašo Pavar-džių komisiją pasiulyti jų su-slavitoms pavardėms pasirin-ktinas Lietuviškas lytis.

KIEK LIETUVOJE KURČIŲ-NEBYLIŲ

Lietuvos Kurčių-Nebylių Glo-bos draugija šymet atliko vi-suotiną Lietuvos kurčių-neby-lių surašinėjimą, kurio pasek-mės sekamos. Be pirmaeilų miestų ir Klaipėdos krašto, iki šiol priskaitoma išviso 2017 kurčių-nebylių.

Iš jų pareiškė norą mokytis rašto ir amato 806 asmenys, iš jų — berniukų ir mergaičių kartų, nuo 7 iki 15 metų am-žiaus, yra 339 asm., ir nuo 15 iki 20 metų — 152 asm.

Yra tokių šeimų kurių 3—6 asmenys visi kurti-nebyliai.

Daug yra mokančių įvairių amatų, mokančių rašyti ir skaityti; yra keli mokę net ke-letą svetimų kalbų.

Draugija šių duomenų ska-tinama ir gausiai visuomenės remiama yra rimtai pasiryžus padėti siekti kurčiams-neby-liams mokslo ir gerinti jų bu-vį.

L.A.

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS

Tarp New Yorko ir Klaipėdos, per Gothenburgą

Kellonė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais Nuo Švedijos vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro modernišku S. S. "Marieholm".

Nereikia Švedų vizos keliaujantiems į Lietuvą per Švediją.

Kalėdinės Ekskursijos į Lietuvą Išplauks iš New Yorko: DROTTHINGHOLM LAPKRIO 30 GRIPSHOLM GRUODZIO 7

Platesnių žinių ir laivakorčių kreipkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave. Rockefeller Center New York, N. Y.

Sutaupysit Pinigų Prsidėdami

Prie

Senų Pečių Naikinimo

Jūs galėsit sutaupyti pinigų jeigu imsite dabar, ir tuo pat gausit puikiausį, patį moderniausį virtuvės pečių Ameriko-je. Daugybė Clevelando pardavėjų turi specialius pasiūlymus apribotam laikui. Jūs galite apkeisti savo senų pečių, nežiurint kokio išdirbimo ir senumo jis būtų, ir gauti ekstra didelį pri-skaitymą ant specialiai duodamų nupigintų 1938 pečių.

Padirbdinti gabiausių sumanytojų, vidaus dekoratorių ir progresyvių inžinierių, šie nauji pečiai yra patys moderniskiau-si padarai kokį tik galite tikėtis gauti savo virtuvei. Zėrėjan-ti porceliniai gražių pavyzdžių, "streamlined" kampais lengvam valymui, pilotai automatiškai uždegimui, ištraukiami arba ati-daroni nerukstanti kepintojai, automatiškai pečiaus karščio kontroliuotojas jeigu norit, ir daug kitų ypatybių bus jūsų šia-me moderniskame gaso pečiuje.

Stokit į šį senų pečių išrankiojimą — ir pasinaudokit šiuo dideliu sutatpymu, nauju malonumu, kokį moderniskas Gaso Pečius jums suteiks.

THE EAST OHIO GAS CO

VIETINĖS ŽINIOS

NEKULTURISKAI
PASIELGĖ

Prieš porą savaitę, Lietuvių salėje buvo Kultūros Draugijos jaunimo 5 metų minėjimo vakarėlis. Visi gražiai apsiėjo ir turėjo gerą laiką, tik ponas "diktatorius", kurio jaunimas negali atsikratyti, padarė visiems sarmatą savo smarkavimais. Buves.

EVA'S

Dry Cleaning

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom ir sutaisom.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.
CLEVELAND, OHIO

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOS

ANDY'S CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA
6607 Wade Park Ave.

Skanus Alus ir Vynas.
Muzika šeštadieniais ir sekmadieniais.

Kviečiame visus atsilankyti.

And. Kazakeviče, Sav.

HANS' CAFE

Lunches, Sandwiches
Draught Beer

Sešios bowling alejos.
prie East 55th Street

5325-27 Superior Ave.

ENdicott 8908

(47)

JOHN SCHWEIZER, Prop.

ANSEL ROAD
CAFE

1066 Ansel Road

SMAGI LIETUVISKA
UŽEIGA

Degtinė — Alus — Vynai
Valgiai

Salės susirinkimams ir
baliukams

K. Nekrošius, Savininkas.

BLACK CAT
CAFE

• Night Club •

4058 ST. CLAIR AVE.

(Atdara iki 2:30 ryto)

Šeštadieniais Vištienos
vakarienė 35c.

Muzika Penktadienio ir šeštadienio
vakarais

Muzika: Penktadienio ir
šeštadienio vakarais.

JUZĖ ir ANTANAS ČIAPAI, Sav.

PYTHIAS
CAFE

LIETUVISKA UŽEIGA

231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI

ŠOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais

J. Verbyla ir A. Čiutelė
savininkai.

K. STONIS
RESTAURANT

Lietuviška ir Rusiška
Importuota Degtinė

Visoki Lietuviški valgiai.

Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti lietuviai.

6824 Superior Ave.

VISUOMENINIS
SUSIRINKIMAS

Kadangi Clevelando Lietuvių Bepartyviška Lyga jau pusėtnai susiorganizavus, todėl skaitau pareiga paskelbti viešai sekantį susirinkimą. Šiame susirinkime privalo dalyvauti ne tik nariai bet ir plačioji Clevelando Lietuvių visuomenė, ypač tie lietuviai kurie ima dalyvumą ateinančiuose valstijos ir apskrities balsavimuose. Susirinkimas įvyks trečiadienį, Lapkričio 2, nuo 8 val. vakare, 920 East 79th st. salėje. Turėsime gerų kalbėtojų.

K. Staupas, pirm.

KORTAVIMO VAKARAS

Naujos parapijos salėje jaunai vaikinai ir merginos rengia kortavimo vakarą sekmadienį, Spalių 30, nuo 2 val. po pietų. Prie įžangos bus viena didelė dovanų, rankinis laikrodėlis, ir dovanos prie kiekvieno stalo. Bus įvairių pasilinksminimų su muzika. Įžanga 25c.

Kviečia Komisija.

PARSIDUODA PIANAS

Mokykit savo vaikus muzikos, nupirkit iš mūsų gerą pianą, kuris mums nereikalingas. Geras pirkinis. Lietuviai.

6910 Lawnview ave.

PIRMŲ POPIERŲ
REIKALĖ

Kurie lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai surasti. Taipgi norintiems išpildoma aplikacijų blankos. Patarina tuo reikalu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais.

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITĮ
(Lait)

1155 East 79th St.

HIPPODROME

"SUEZ"

Nauja ir įdomi romantiška filmo apie karzygišką asmenį, Ferdinand de Lesseps, Suez Kanalo budavotoją, kurį vaidina Tyrone Power, pradėdama rodyti Hippodrome Theatre šeštadienį, Spalių 29 d. Tai yra 20th Century-Fox padaras.

Daugumai istorinių asmenų stakavo, ugnies ir spalvingumo jų gyvenimo prietikiuose, tačiau Ferdinand de Lesseps buvo kaip tik kitokis ir jo gyvenimas duoda galimybės puikiai atvaizduoti filmoje. Jis buvo drąsus avanturistas, pastumėjamas dviejų moterų meile — vienos kuri visada buvo prie jo šono ir buvo dėkinga už viską ką iš jo gavo, o kita jį persekiavo įsivaizduojama meile kurios jis negalėjo pasiekti.

kti. Istorija taipgi parodo kad de Lesseps buvo veiksmas žmogus. Jis tarnavo savo valstybei atsakančiai ir buvo apdovanotas už diplomatinę tarnybą.

Dvi moterys kurios jo gyvenime inėina vaidinamos Loretta Young ir Annabella. Prie jų vaidina J.

O. H. BOULEE, M.D.

Aš esu baigęs Western Reserve Universitetą ir esu geros rusies gydytojas, ne koks šundaktaris. Gydau beveik visas ligas. Praktikuojau jau 40 metų. (47)

Room 206 Heather Building
10111 EUCLID AVE.

Valandos: Pirmad., Trečiad. ir
Penktad. 2-4 ir 7-8.
Telef. CEDar 8411.

PARSIDUODA GERAS
NAMAS

6 kambarių, trys miegkambariai, didelis lotas, garadzius; namas su visais patogumais. Reikalinga parduoti, nes be vyro moteriai sunku užlaikyti. Kaina visai prieinama, ateikit pasitarti. (43)

644 EAST 96th ST.

DU KAMBARIAI VYRAMS
Lietuvių šeimoje, po \$3.50 savaitėi; su valgiu \$9, su garadziu \$10. Kreipkitės
644 E. 96th St.

Klasiškų ir Populiarių Naujų Lietuviškų Dainų KONCERTAS

Aleksandras Vasiliauskas

Dainuos

Dramatinis Tenoras **Aleks. Vasiliauskas**

(IŠ NEW YORKO)

Juozas Vasiliauskas (Aleksandro brolis — iš Detroit Mich.)

Bronė Rasiulytė, kontralto **Rožė Lukoševičiūtė**, soprano

Jonas Brazauskas, xylofonistas

Kalbės apie Lietuvą **Ona Karpienė**

SEKM. LAPK.-NOV. 6

Salė atdara 5 v. Koncertas 6 v.

Bronė Rasiulytė

Bronė Rasiulytė tik ką gryžo iš Lietuvos, kur per Kauno radio dainavo Lietuvos visuomenei. Ji parsivežė puikių naujų Lietuvoje išleistų dainų, liaudies ir populiariškų, kurias Kaunas dainuoja ir sulyg kurių visi šoka. Ji dėvės gražų iš Lietuvos parsivežtą Aukštaitišką kostiumą.

Ona Karpius

Ona Karpienė, taip pat sugrįžus iš Lietuvos keliolika dienų atgal, su p-le Rasiulyte daug apkelio, daug matė, ir papasakos apie savo patyrimus Lietuvoje. Ji taip pat parsivežė žemaitišką kostiumą, kurį dėvės šiame vakare.

Rožė Lukoševičiūtė dainuos klasiškas ir naujas iš Lietuvos parvežtas dainas.

Rožė Lukoševičiūtė

LIETUVIŲ SALĖJE

Įžanga 35c. Keletas vietų po 50c

šokiai 8 val. 25c

NAUJAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS

• **KAUNAS, Spalio 15.** — Dailininkas Prezidentui Smetonai, švietimo Ministrui Tonkunui, Ukmergėje atidaryta naujai pastatyta didžiulė moderninė gimnazija, kuri pavadinta Antano Smetonos vardu.

• **VILNIUS, Spalio 19.** — Vieną dieną Vilniaus krašte teikusių Lietuviškų pradžios mokyklų Lenkai susiaurino iki 4 skyrių. Lietuvių gimnazija nebeturi kandidatų.

• **KAUNAS, Spalio 19.** — Tautinių apskričių pirmininkų suvažiavime, kuriame dalyvavo Ministras Pirmininkas Kun, Vladas Mironas, Seimo pirmininkas Šakenis ir Lietuvos Banko valdytojas Tubelis, pasiuntė plačios atstovaujamos visuomenės pasveikinimą Valstybės Prezidentui dėkodami už 14 metų vadovavimą valstybei, prašydami ir toliau laikyti valstybės vairą savo prityrusiose rankose.

• **ROMA, Spalio 14.** — Lietuvos krepšininės nugalėjo Prancūzas 20:14, o Spalio 16 d. pralaimėjo Lenkams 21:24. Lietuva užėmė antrą vietą.

Pirmo to Lietuvos krepšininės nugalėjo Italas ir Šveicarus.

• **KAUNAS, Spalio 20.** — Pirmininkaujant Užsienių Reikalų Ministrui Lozoraičiui prasidėjo Lietuvos pasiuntinių Europoje konferencija išaiškinti paskutinių tarptautinių įvykių įtaką ir tolimesnei tarpvalstybinio bendradarbiavimo raidai.

Krašto Apsaugos Ministras Gen. Raštikis savo kalboje per radiją pabrėžė kad kariuomenė buvo ir bus vienu svarbiausiu mūsų nepriklausomybės ir jos saugumo faktoriu, tačiau greta kariuomenės tautai reikia kultūros, patriotiškumo, drausmingumo ir realios apdairios politikos.

• **KAUNAS, Spalio 13.** — Administracijos linijos Alytaus bare Lenkų žandarai apšaudė Merkėje Lietuvos linijos pusėje meškeriojantį pasienio policininką Žeimį. Policininkas pasitraukė nesužeistas, jo laivelis persautas. Tuo reikala vedama kvota.

• **VILNIUS, Spalio 8.** — Lenkai uždarė dvi dienas vykusią Vilniaus krašto Lietuvių jaunimo sporto šventę, kurios dalyviai vyko net 130 kilometrų pėsti, dviračiais ir kitokiomis susisiekimo priemonėmis. Spalio 7 vakare Lenkai išardė šventės vadovą Praną Žižmarą ir atėmė iš jo sporto užrašus.

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS

Pamokos pradėdamos pramokti kalbėti, skaityti ir rašyti Angliškai. Taipgi aukštesnės Angliškos pamokos. Privatiskas mokymas.

FRANCES ZVERINA
310 Citizens Bldg. CH. 4050

ANGLIS IR MALKOS

NELAUKIT — pirkit sau kurą — anglis ir malkas — dabar, nes DABAR kainos yra žemesnės negu bus žiemės metu — dabar gausit greitą patarnavimą — ir atėjus staigiams šalčiams rinktumėt be anglių.

K O M E R
Wood & Coal Company
(Lietuviai)
1409 East 92nd Street
Telef. Garf. 2921

P. J. KERSIS
809 Society for Savings Bldg.
Telefonas: Ofiso MAIN 1773 Namų KENMORE 4740-W

Norėdami pigiai pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausit už pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairios apdraudos-insurance reikaluose.

Perku ir parduodu bankines, sutaisau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

CHICAGO, ILL.

ISKILMINGAI MINĖJO
SPALIŲ 9-TĄ

Vilniaus užgrobimą įspūdžiai ir gražiai minėjo Chicago tautiškoji visuomenė. Ypatin-gai tos dienos metu, komp. A. Vanagaičio Mergučio štabas per radio ištisą programą vandeną skyrė tik Vilniaus užgrobimo minėjimui. Programo metu buvo pasakyta atitinkamų kalbų, o meniška dailinė, gražiomis dainomis, prisidėjo A. Kvedero vadovaujamas Mergučio choras.

Kalbant apie Mergutį tenka pareikšti kad komp. A. Vanagaičio pastangomis ne vien ši diena iškilmingai minima, bet ir kiekviena tautinė šventė esti atitinkamai ir iškilmingai paminima. Kiekvienas tautos iškilmėms ir visadžia informuojamas jo radio programomis. Todel Mergučio kasdien duodami radio programai Chicago ir aplinkinės Lietuvos yra tikras švyturys palikymui tėvynės meilės ir tautiško susipratimo.

SANDARIEČIŲ IR MARGUČIO MASINIS SUSIRINKIMAS

Spalio 9 vakare, Chicago Lietuvos auditorijoje rengtas Sandariečių ir Mergučio pastangomis masinis susirinkimas paminėjimui 18 metų suka-ties klasingų Lenkų pagrobimo mūsų sostinės Vilniaus pavyko ukiškai.

Programo vedėju buvo Sandaros redaktorius M. Vaidyla Kalbas sakė: Dr. St. Biežis, Dr. A. Zimontas, Chicago Čekų atstovas, Dr. Graičūnas, ir J. Tysliava. Šis savo karštojo kalboje ypatingai išskėlė reikšmingų minčių apie Lietuvą ir Lenkiją.

Menišką dalį šio vakaro atliko Jaunosios Sandaros choras sugiedodamas Amerikos ir Lietuvos Himnus ir porą jausmingų dainelių. Taipgi kalbų tarpais dainavo D. Kvedariene su dviem Antanais (Vanagaitis ir Kvedaras) ir ypatingai gražiai išlavintas Mergučio mergaičių choras. Abiem chorams vadovauja A. Kvedaras.

Buvo perskaityta ir priimta atitinkama rezoliucija prieš barbariškus Lenkų žygius. Idomos kalbos, liaudies ir Vilniaus dainų dainelės ypatingai davė patriotinės nuotaikos, skaitlingai dalyvavusiai Chicago tautiškojai visuomeni. Visi išsiskirstė kupini kilnių pesirų reikalui esant teikti pagalbos Lietuvai prieš bert kokių jos skriaudėjus arba užpuojikus.

PAMOKOS. Norint kad mūsų jaunimas būtų Lietuviškesnis, reikia jį ruošti nuo mažų dienų prie to. Kaip kas met taip ir šymet rudens sulaukus vėl susirinko Sandaros salėn. 814 W. 33 st., gražus vaikų būrelis mokintis Lietuvių kalbos, skaitymo ir dainų. Šiam būreliui mokytoja S. Voight ir B. Staniulytė.

PAMINĖJIMO BALIUS. Simono Daukanto pašalpinė dr-gija, pamirėjimui 45 metų savo gyvavimo, rengia koncertą-balių Spalio 30 d., Lietuvių auditorijoje. Programą išpildys Saltmerio radio artistai, be to tą dieną bus pagerbti ir apdovanoti draugijos nariai kurie neėmė pašalpos nuo 12 iki 26 metų.

Br. Gediminas.

• **MOKSLININKAI** darydami tyrinėjimus žuvėdų skraidymų ištyrimui kaip toli jos nukeliauja nuo savo gimtinių vietų, sugavę tuos baltus paukščius nutepė jų sparnus dažais geresniam jų pažinimui. Bet netrukus patyrė kad tokias dažytas sparnais žuvėdras kitos žuvėdos mirčiai užkopa.

K E L L E R
SHOE REPAIRING
Geriausias Avalų Taisydas Taisomės avalus geriausiomis mašinomis šioje miesto dalyje. Visą savo darbą garantuojam. Padarom avalus su lyg reikalo. Geriausios rusios oda.

AKRON, OHIO

LINKSMAS VAKARAS. L. R. K. S. A. 178 kuopa rengia smagų vakarą Lapkričio 12 d., Sv. Petro parapijos salė, 1414 East ave. Atvažiuos iš Cleveland grupė ir pastatys scenoje veiklą, taipgi bus kalbėtojų. Po to bus šokiai ir Lietuviška muzika. Kvietia visus **Komisija.**

Įvairios Žinutės

Mirė Adolfiną (Adelę) Kravalskienę, 57 metų amžiaus. Liko vyras, keturi sūnai ir trys dukterys; nekurie vaikai jau yra vedę ir su anūkais. Palaidojo iš Sv. Povilo bažnyčios, Sv. Kryžiaus kapinėse. Į kapines vežionę lydejo daug žmonių.

Birutė Garjonaitė užbaigė plaukų dabinimo kursų ir išlaikė kvotimus Columbus, O. Su ja kartu lankėsi Columbus ir jos motina ir sesuo Genovaitė. Po kvotimų, jos aplankė buvusį Akronietį A. Lazdauską su jo žmona, kur buvo gražiai pavašinti. Lazdauskai yra Dirvos skaitytojai.

Labai susirgo Antanas Moekevičius, tapo nugabentas į miesto ligoninę. Linkėtina jam greito pasveikimo.

Šiame rudeniame sezona Lietuviai yra užimti rinkimų grybių, sako daug randa. Daršios šeimininkės prisideda jų žiemai ir turės skanaus gardumyno.

Pas Norkus ir Andriuskevičius atvažiuojo iš Montello, Mass., vos apsidėję jaunuoju, stovus Lepas su savo žmona. Juze Jankauskaitė. Jie čia trumpai pavyšė, apžiūrėję Akrono idomybes, išvažiuojo Niagara Falls ir iš ten pro New Yorką grįsta atgal.

Giminės p. Norkai ir Ardriuskevičiai labai patenkinti kad jų žmonų sesers sunus apsidėję su Lietuvaite. Likę jiems laimiu jų gyvenime.

Pas M. Ružinskienę lankėsi jos sunus Antanas su žmona, ir M. Bartkienę, iš Clevelando, pas savo seserį B. Prosopauskienę. **Kalbas.**

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2.00. Prisiųskit 10c pašto ženkleliais, gausit vieną numerį pamatymui. Antrašar

"MARGUTIS"

6812 So. Western Ave.
Chicago, Ill

KOSTIUMAI

Linuojame pūkusius tuxedo rūbus ir marškinius bei visas kitas prie to reikmenis už mažą kainą. Vestuvėms ir kitiems reikalingams rūbų pririks kreipkitės į mus. Kreipkitės į mus. (48)

DRESS SUIT RENTAL CO.
235 The Old Arcade
Geo. H. Schwane, Mgr.
Main 6352 Cleveland.

PRANEŠKITE

Savo Antrašo Fermainą

PRANEŠKITE ADMINISTRACIJAI BUTINAI

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašą Dirvos Administracijai, ne pastui, nes paštas nesiųs jums Dirvos naują vietą jeigu neprimokėsit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi. Adresuokit mums trumpai:

D I R V A
Cleveland, Ohio

ŠIMTAI LIETUVIŲ vyru ir moterų apžiūri pūkusius religiškus dalykus ir perkasi musų gražioje krautuvėje. Turim daugybę puikių Kalėdinų laišku, gyvūnų, šventų Stainelių, taipgi razančių, rėmuose paveikslų, kryželių, stovėlių, maldaknygių ir tt. Darome viskius rėmus paveikslams su lyg užsakymo. (47)

HENNINGER'S
8879 Superior Av. Cleveland, O.

K E L L E R
SHOE REPAIRING
Geriausias Avalų Taisydas Taisomės avalus geriausiomis mašinomis šioje miesto dalyje. Visą savo darbą garantuojam. Padarom avalus su lyg reikalo. Geriausios rusios oda.

8125 Superior Ave.
Lietuvių apgyventoje srityje.

Skautų Dalis

Skyrių veda Sk. Vyt. Vyr. Sklt. J. Jurgelis

"Kilnus ir drąsusi riteris, kaip ir tikras lietus, pro visur praeina."

Platus Žingsnis į Priekį

Dar nėra metų laiko kaip Clevelande įsisteigė pirmas Lietuvių skautų vienetas, Dr. Vinco Kudirkos Sautų Vycių būrelis, kuris per tą trumpą laiką daug ką yra nuveikęs visuomeni ir skautiškoje darbe.

Štai, Clevelando Kuiturinio Darželio iškilmės, Spalio 9-ta Vilniaus užgrobimo minėjimas, Naujos parapijos Moterų Labdarybės draugijos paruošimas, visur skautai su patarnavimu ir pasirodymu. Visi patenkinti, puikiai jaučiasi žiūrėdami į skautų pasirodymus.

Dabar gi, tas mažas Dr. V. Kudirkos Skautų Vycių būrelis iškilis, pradėjo plėstis ir priėjo prie to kad Clevelande atsirado jau ir skautų vienetas, skyrus, kurio tikslas yra plėsti ir sudaryti kitas skautų vienetus šakas Clevelande tiek ir kitose Lietuvių kolonijose.

MOTERŲ VYRESNIŲ SKAUCIŲ ĮSISKIRIMAS

Spalio 22 d. vakare, sutinkant p. Karpianis, jų bute įvyko pirmoji moterų vyresnių skaucių draugovės įsikurimo suveiga, kurioje dalyvavo dauguma moterų ir Dr. V. Kudirkos skautų vycių būrelis skautai. Po įvairių kalbų, kurias pasakė vadai ir skautai vyčiai, prie to ir Dirvos redaktorius p. Karpianis, suorganizuota moterų vyresnių skaucių draugovė su šiomis moterimis: pp. O. Karpianė, A. Schultz, A. Visockienė, M. Stancienė, F. Maciere, Malaveckienė, A. Linčevičiūtė ir B. Žurienė. Vade išrinkta p. O. Karpianė, pavaduotoja p. Stancienė ir reikinių vedėjos arba kasininke p. Visockienė. Dabar šiai draugovei belieka išrinkti draugovės vadą ir padedant skautams vyčiams tuojau pasirošti ir mokintis skautiškos tiesos ir neperžengiant skautų įstatus ir įsakymus dirbti tautos ir tėvynės labui.

Tat moterys vyresnės busimoms skautėms, dirbtit ir pėsit šia kilnia skautine ideja, dirbtit tėvynės Lietuvos labui, traukit daugiau moterų ir mergelių į draugovę, skitit programą, mokinkites ir ruškitės egzaminams ir įdodžiū, mes skautai vyčiai busime su jumis.

CLEVELANDO LIETUVIŲ SKAUTŲ SKYRIAUS ĮSISTEIGIMAS

Kadangi jau yra Dr. Vinco Kudirkos skautų vycių būrelis ir moterų vyresnių skaucių draugovė, tat tą pat dieną, priariant visiems, suorganizuota Skautų skyrius ir išrinktas skautų skyriaus vadai sk. vyt. vyr. sklt. J. Jurgelis, pavaduotoju sk. vyt. K. Savickas, ir meno bei dramos sekijos vadovas sk. vyt. kan. S. Telksnys.

Esant Clevelande Lietuvių skautų skyriui, tuoj bus pradėtas darbas sutvėrinui skautų ir skaucių draugovėms, o be to ir skautams remti draugijos, į kurią kviesime visų Clevelando Lietuvių draugijų atstovus, nežiūrint jų partijinių pažiūrų, nes skautams ir skautas yra visiems lygūs ir draugiskas.

Tikimes kad draugijos šia kilnia ideja reaguos ir remis, ne kritikuos mus ir bus su mumis visomet draugais ir mūsų paterėjais kultūriname, bet ne skautiškoje darbe.

Po visu pareigomis pasiskirstymo ir kalbų buvo pakelta sumanymas ir skautų vardu paaukota pinigais Lietuvos Ginklų Fondui. Aukojo: po \$1:

DIDELĖ LIETUVIŠKA VAISTINĖ

C. Pakeltis Pharmacy
1117 East 79th Street
(Kampas Pulaski Ave.)

Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai nuo aštriojo užsienėjusio Reumatizmo, nuo visokių žaidų, dedervinių, nevirškinimo vidurių, užkietėjimo vidurių, kosulio, kataro, lytiškų nušilpnėjimų, visokių lytiškų ligų, nerviško, nemigės ir visokių kitokių ligų.

C. Pakeltis Vaistinė
1117 E. 79 St. Cleveland, O.
Telef. ENd. 8433 ENd. 8534
Vaistinė atdara 7 dienas savaitėje.

Pažėra priešakyje. Kalbama vadovybė atsiuntė ruošindų sveikinimą Lietuvos skautams.

Kandidatas į Ohio Legislaturą

William E. Minshall, Jr., 27 metų amžiaus, yra kandidatas į State Representative vietą Republikonų tiketu. Jis paeina iš šeimos kuri pasižymėjus įstatymų srityje, militariskoje tarnyboje, biznio ir politikos lauke.

Jis yra gabus kalbėtojas, entuziastiskas, ir sumanus politikas. Jo patyrimai, asmenybė ir gabumai užtarnauja jam teisę būti išrinktu Republikonų partijoje. Per priėjus kelis metus Minshall, Jr., darbuotoju su Minshall ir Mosser įsisių šeimoje.

Reikia Jums ANGLIES?
UŽSISAKYKIT DABAR!
Geros rusišios anglis sulgys pasirinkimo, pristatoma į namus greitai, kainos visai žemos. Užsakyti galite telefonu arba laišku.

Anna Pongonis
1076 East 78th Street
Telefonas ENdickott 2562

Vyrams ir Vaikams Rubai

DABAR LAIKAS PASIRUPINTI SAU REIKMENIS
Kuomet Jų ir Kainos Yra Nebrangios

Vaikų Užsimaunami	\$1.00	Vyrų Geri Feiginiai	97c
svetieriai		marškiniai	
Vaikų Vilnažės trumpos	97c	Vyrų šilti Union Suits	97c
kelnaitės		apatiniai	
Vaikų Broadcloth geri	55c	Vyrų šilti Svetieriai	\$1.95
marškiniai 2 už \$1.00		iš aukščiau	
Vaikų Leatherette	48c	Vyrų Sanforizuotos	1.89
kepurės		darbinės kelnės	
Vaikų ilgos Kelnės	\$1.95	Naujos Rudeninės	1.95
didelis pasirinkimas		akrybėlės ir aukščiau	

DYKAI Eagle Stamps su kožu pirkiniais **DYKAI** už 10 centų ir aukščiau

Pas mus galite iškeisti savo Stampų knygeles į prekes.

THE KRAMER & REICH CO.

7002 Superior Ave. Kampas Giddings Rd.

A. WIRBICKAS

UŽLAIKO GRAŽIĄ DIDELĘ

LIETUVIŠKĄ UŽEIGĄ

Stiprus Alus — Degtinė — Vynas

17820 St. Clair Avenue Kampas E. 174th St.

Jaunavedžių Žiniai

Šliubiniai žiedai, vestuvėms dovanos ir kitokios reikmenys. Ateikit pamatyti ir pasirinkti, pirmą ne-gu eisit kitur. Laikrodžių ir laikrodžių taisyso specialistas. Kainos žemos. Duodu išsimokėjimu.

I. SAMAS JEWELRY

6704 Superior Avenue

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENdickott 1762

